

POMURSKI VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
ZA POMURJE

Leto VIII. — Stev. 48.

Murska Sobota, 6. decembra 1956

Cena din 10.—

Vsi smo enako

odgovorni organom

delavskega upravljanja

(Odnosi v kolektivih — posebno poglavje občnih zborov sindikalnih podružnic.)

V podjetjih v tovarnah je letos opaziti na letnih zborih sindikalnih podružnic večjo živahnost kot kdajkoli prej. Med delavci je opaziti vrenje kot pri moštu, ko zori v dobro vino. Delovni kolektivi pa razpravljajo o delavskem upravljanju z zaupstvom odgovornosti in pravice do urejanja razmer v svojih podjetjih in tovarnah. Trenutno so na dnevnem redu določanja in pozornosti odnosi med uslužbenci in delavci, med operativno in proizvodnjo. Gre tu o prvi vrsti za pravo mesto delavskega upravljanja, o čemer v preteklih letih delovanja delavskih svetov in upravnih odborov ni bilo dovolj govora. V nekaterih podjetjih, kot je obrtno podjetje Kleparstvo in vodovodno inštalaterstvo, elektrotehnično podjetje Blisk, Časopisno založniško podjetje Pomurski tisk in tudi drugod v Murski Soboti, so delavci sami zahtevali sestanke kolektiva ali pa je dala za tak sestanek pobudo osnovna organizacija Zveze komunistov.

Na obeh teh sestankih je diskusija pokazala, da je bilo že nujno razpravljati in tudi odločiti o odnosih med posamezniki in o odnosu do proizvodnje in napredka podjetja. V podjetju Kleparstvo in vodovodno inštalaterstvo je ves kolektiv delavski svet. Na zahtevo članov tega kolektiva je predsednik DS sklical sejo delavskega sveta. Razpravljali so o samopodbi predsednika upravnega odbora in razrešili dolžnosti ves upravni odbor. S tajnim glasovanjem so izvolili nov upravni odbor, o katerem stari predsednik ni našel mesta. V Časopisno-založniškem podjetju Pomurski tisk so delavci izrazili svojo polno odgovornost organom delavskega upravljanja in podčrtali enako odgovornost tudi vseh uslužbenecov podjetja tem organom. V enakem duhu je bil sestanek tudi v elektro-tehničnem podjetju Blisk. Tamkaj je prišlo na obnem zboru sindikalne podružnice do večurnega razpravljanja, toda izraženo ni bilo vse tisto, kar leži delavcem na srcu, ker tega niso vedeli dovolj jasno izraziti. Vendar je osnovni ton vsega nezadovoljstva z uslužbenci o podjetju zaradi njihovega omalovažujočega odnosa napram delavcem in njihovega prepričanja, da oni krojijo usodo delavcem.

Po osem tem, kar je bilo izrečeno na občnih zborih sindikalnih podružnic in kar delavci razpravljajo med seboj na delu, na ulici in kjer se pač srečujejo, je jasno, da zahtevajo proizvajalci od uslužbenecov več upravičenega spoštovanja, več delovne enosti in boljši odnos do stvarnosti, ki jo vidijo v odnosu do delavskega upravljanja. Zgodilo se je to, kar je direktor neke državne ustanove predložil svojim uslužbencem na delovnem sestanku: »Če boste takšni kot ste, se nam bo lepega dne zgodilo, da nas bodo delavci poglani iz pisarni.«

V naših majhnih podjetjih in tovarnah v Murski Soboti, pa menda tudi drugod v Pomurju, prevladuje med uslužbenci malomeščanska mentaliteta, ki se izraža v gospodovlenskem odnosu do delavcev. Niso redki primeri, ko nek uslužbenec povprečne odgovornosti v podjetju pravi »moje podjetje« in »moji delavci« ali tudi »jaz sem jim dal nagrado« ali »terenske doklade boste dobili, kadar bo meni volja«. Tako govorijo nekateri uslužbenci o vsem, kar je last družbe, o upravljanju delavcev, kot o svoji lastnini. Že to pojasnjuje vse njihovo nadaljnje početje, tako se marsikateri odgovorni uslužbenec o podjetju ima za čuvarja zakonitosti o podjetju, za nekakšnega pokrovitelja organov delavskega upravljanja in sploh za človeka, ki je nad delavcem, nad tistim proizvajalcem, ki mu zagotavlja življenje.

Med uslužbenci na splošno se je pojavil žaljiv odnos napram delavcem v obliki podelicevanja svoje

(Nadaljevanje na 2. strani)

Jože Gričar - Metod, sekretar OO SZDL M. Soboti:

NAPREDEK:

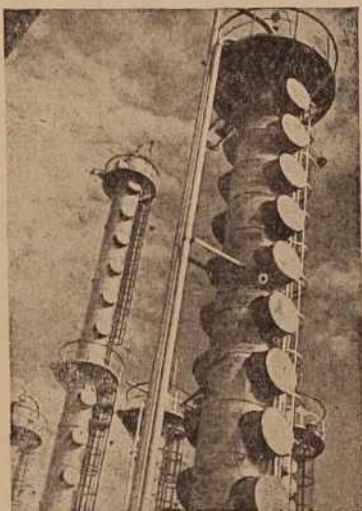
**redno politično življenje
z aktualno vsebino**

Prav je, da pred volitvami v osnovne organizacije in delegatov za občinske konference SZDL v Pomurju vsaj nekoliko ocenimo letošnje delovanje Socialistične zveze pri nas.

Poudariti je potrebno, da so sedanjí občinski odbori SZDL v pri-

naelčne smernice in jih podpirali pri uresničevanju odgovornih nalog. Slabost v delovanju občinskih odborov SZDL pa se očituje v tem, da še nimajo zadostnega pregleda nad delovanjem osnovnih organizacij SZDL. Slednjim tudi ne posredujejo svojih sklepov ali pa jim premalo pomagajo pri uresničevanju konkretnih nalog.

(Nadaljevanje na 2. strani)

merjavi z delovanjem vodstev SZDL starih občin napravili velik korak naprej. Dobre uspehe so zabeležili domala vsi občinski odbori SZDL v pretekli mandadni dobi pri vodenju socialistične politike v svojih okoliših. Z rednim političnim življenjem in njegovo aktualno vsebino so se domala povsem uveljavili kot politična kolektivna vodstva, z malo izjemo so zelo pomagali ObLO, organom družbenega upravljanja in društvenim organizacijam, saj so na svojih sejah zelo živahno razpravljali o perečih problemih z različnih področij, dajali slednjim

MLADINA IN NJENI PROBLEMI

Uveljavila se bo le ob kolektivni pomoči

Nedavno je bil plenum okrajnega komiteja LMS v Murski Soboti. Plenum je razpravljal o problemih delavske, kmečke in vajeniške mladine. V Pomurju je zelo aktualno ustanavljanje klubov mladih proizvajalcev. Nekaj takih klubov je že ustanovljeno in ti delujejo, vendar še ne najdejo prave pristojnosti svojega delovanja in tudi prave vsebine ne. Marsikje pa niso deležni pomoči starejših članov kolektiva, ne uprave podjetja in tudi političnih organizacij v podjetju. Ponekod še vedno izražajo mnenje, da mladinska organizacija ni poklicana za razpravljanje o gospodarnosti, ker je to v pristojnosti sindikata, drugod menijo, da je klub mladih proizvajalcev v podjetju odveč (v Tovarni mesnih izdelkov) in jim odrekajo pravico diskusije o življenjsko važnih problemih podjetja. V podjetjih so ponekod vajenci še drugače prizadeji. So primeri, ko vajencem ni bil dan pripadajoči letni dopust in spet drugje so zaposleni pri opravljanju nadurnih del, kar prav tako ni v redu.

V Pomurju je vedno mnogo mladine, ki se vključuje v delo z vasi. Ta mladina se vključuje v proizvodnjo z dobrim namenom, toda brez zadostne strokovne pa tudi splošne izobrazbe. O vzgoji mladine v tem duhu je bilo mnogo govora, toda odločno premalo je bilo storjenega. Sem sodi tudi zaščita delavske mladine, ki naj ima poleg dela tudi svojo mladost in dovolj prostega časa za družabnost in družbeno udeleževanje, ki je tudi oblika vzgoje, predvsem vzgoje v pravilnem odnosu do skupnosti in soljudi.

Odnos uprav podjetij ni na mestu in tudi odnos organov delavskega upravljanja v podjetjih je do mladine marsikdaj popolnoma

je večasih tudi krivda mladine, ki ne išče dovolj vztrajno poti do uveljavljanja svojih pravic in pa tudi svoje vrednosti, kajti udeležba v

Telesnovzgojna društva Partizan Pomurja postajajo vse bolj ugledna. V Apačah so najboljši v Sloveniji, za njimi so radgonski telovadci in zelo blizu obema društvoma pa Partizan Cankova

brezbrizhen ali vsaj površen. To potrjujejo tudi številke. Od 1224 članov delavskih svetov in upravnih odborov je le 72 članov iz vrst mladine, kar je le 6 odstotkov. Seveda

delavskem upravljanju zahteva tudi določeno odgovornost in kakovost človeka kot delavca.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Priznanje apaškemu Partizanu: POKAL »LJUDSKE PRAVICE«

Preteklo sredo zvečer je dobilo telesnovzgojno društvo Partizan v Apačah priznanje za svoje marljivo delo — prejelo je pokal »Ljudske pravice« in hkrati naslov najboljšega telesnovzgojnega društva v Sloveniji.

V kinodvorani v Apačah je bila ob tej priložnosti uspešna akademija, katere so se udeležili glavni urednik Ljudske pravice Ivan Sinkovec, načelnik zveze »Partizan« Slovenije Tomaž Savnik in pred-

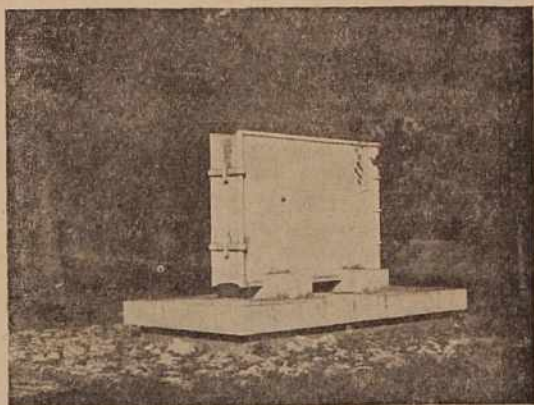
sednik okrajne zveze »Partizan« Jože Velnar. Po kratkem nagovoru je predal odgovorni urednik »Ljudske pravice« tov. Ivan Sinkovec predsedniku društva pokal »Ljudske pravice«. V slavnostnem delu akademije sta govorila še načelnik »Partizana« Slovenije Tomaž Savnik in predsednik okrajne zveze »Partizan« Jože Velnar. Jože Velnar je poudaril, da uspeh apaškega društva ni samo uspeh Apačanov, temveč tudi uspeh okrajne

zveze »Partizan«, ki ima med najboljšimi v Sloveniji tudi društvi G. Radgona in Cankova.

Z živahno sliko »državni grbe« se je pričela akademija, ki je obsegala 12 točk. Nastopili so vsi oddelki in pokazali svoje znanje. Zelo so ugajali tudi pionirji in članice na dvovišinski bradli.

(Več o delu apaškega Partizana bomo pisali v prihodnji številki PV.)

Skromno, da, preskromno je bil pred zadnjo vojno odkrit spomenik prekmurkim piscem v soboškem parku — pač zato, ker so dali pobudo za njegovo postavitev napredni prekmurški akademiki — toda to še ne pomeni, da se dandanes ne ustavljamo ob njem z globoko hvaležnostjo nad tistim, kar so pionirji domače besede storili za obost slovenskega življa od Mure do Rabe. Dejanje take hvaležnosti je tudi otvoritev Studijske knjižnice v M. Soboti.

Na Dan republike so v M. Soboti odprli POMURSKO ŠTUDIJSKO KNJIŽNICO

Nova in zelo pomembna pomurska kulturna ustanova, ki jo pravkar odpiramo, naj bi širila mlademu pomurškemu rodu njegovo izobrazbeno obzorje in mu pomagala zaletati iz širše kulturne zakladnice — tako nekako je izvenela zveja vseh, ki so na Dan republike prisostvovali otvoritvi pomurske Studijske knjižnice v zgodovinskem soboškem gradu.

Govornikov je bilo več: predsednik Sveta za kulturo in prosveto pri OLO M. Soboti tov. Danijel Grum, rojak in profesor Janko Liška iz Ljubljane in prof. Stefan Sedonja — vsi pa so skozi prizmo minulosti in sedanjosti poudarjali, kako potrebne so pokrajini ob Muri take kulturne institucije, kot sta letos odprta Pomurski muzej in Studijska knjižnica, ki bodo v prihodnosti lahko odločilno prispevale k napredku na kulturnem področju in vsestranskemu uveljavljanju Pomurja v odnosu do drugih slovenskih pokrajin. Že ustanovljenim kulturnim ustanovam naj bi se pridružile še druge: kulturni dom in Pomursko gledališče v M. Soboti, ki sta v luči zahtev dandanašnjega časa povsem upravičena in v skladu s težnjami velike večine pomurskega prebivalstva.

Po krašji svečanosti, ki je bila v mali grajski dvorani, je delegacija

Kluba pomurskih kulturnih delavcev, ki je dal pobudo za ustanovitev Studijske knjižnice in za uresničenje tega smotra tudi veliko prispeval po svojih najaktivnejših članih, položila v grajskem parku venec pred spomenik prekmurkim piscem in književnikom.

Studijsko knjižnico je v imenu OLO odprl tov. Karel Barbarič, v upravljanje pa jo je prevzel prof. Franc Zadravec, ki je dejal, da je

ustanova, ki jo prevzema, sicer skromen začetek, vendar pa se bo lahko v prihodnosti močno okrepila z novim študijskim gradivom in odločilno pomagala pri izobraževanju pomurskega človeka — seveda, če bo pri svojem hvaležnem poslanstvu vedno naletela na zadostno razumevanje pri tistih činiteljih, ki so pred pomursko kulturno javnostjo poklicani, da tudi gmotno omogočijo njeno nemoteno delovanje.

—ko

S posvetovanja pri OK ZKS Murska Soboti:

Tehnična vzgoja - dolžnost vseh organizacij

V torek predpoldne je bilo v Murski Soboti posvetovanje o delu in problemih organizacij Ljudske tehnike, ki ga je sklical okrajni komite zveze komunistov. Posvetovanje je bilo sklicano z namenom, da se dokončno uredijo vprašanja vloge organizacije Ljudske tehnike pri tehnični izobrazbi naših ljudi. Poleg članov okrajnega odbora Ljudske tehnike in predstavnikov Ljudske prosvete se je udeležil posvetovanja tudi sekretar Glavnega odbora

Ljudske tehnike, tovarš Janez Nedog in sekretar okrajnega odbora Socialistične zveze, tovarš Jože Gričar, ki je za okrajni komite vodil posvetovanje.

Na posvetovanju je bilo ugotovljeno, da si Ljudska tehnika doslej v Pomurju še ni uspešno pridobila razumevanja zaradi različnih vzrokov, med katerimi je eden izmed pomembnih ta, da okrajni odbor Ljudske tehnike ni bil dovolj odločen in aktiven v svojem delu. Zaradi tega je potrebno pred letošnjim zborom Ljudske tehnike v Pomurju premišljeno izbrati kandidate za nov okrajni odbor. V novem letu bo potrebno bolj dosledno in prožno reševati vsa vprašanja tehnične vzgoje. Pri tem je prav, če se okrajni odbor ne bo omejeval le na delovanje preko občinskih odborov, ki so nekakšni štabi brez moštva, temveč da uporabi taktiko pronicanja v vse organizacije, ki že obstojajo, posebej pa v aktivne mladih združnikov in si s tem omogoči materialno pomoč in podporo v svojem delu od kmetijskih zdru-

V bodoče bo potrebno pripravljati takšne posvete o delovanju Ljudske tehnike tudi po občinah in tako prodirati z mislijo o važnosti tehnične vzgoje in o tem, da so sredstva, izdana za takšno vzgojo, družbeno rentabilna, čeprav je videz takšen, da so samo veliki izdatki in nič koristi. Okrepiti pa je potrebno tudi sodelovanje z društvi strokovnjakov, kot so društva inženirjev in tehnikov, prav tako pa je potrebno doseči boljši odnos do te organizacije pri vodilnih ljudeh v občinah. V tem smislu bo posredovala tudi Socialistična zveza, predvsem s svojim političnim vplivom na merodajne forume.

ŠE EN PRISPEVEK MIRU

Izjava ambasadora Grčije v Jugoslaviji g. Filona Filona.

Ob prihodu predsednika grške vlade g. Konstantina Karamanlisa v Jugoslavijo, je g. Filon Filon, ambasador Grčije v Beogradu, dal za uredništva lokalnega tiska naslednjo izjavo:

»Niso redke dežele, ki v danem trenutku svoje zgodovine odločajo o tesnem sodelovanju, ker se njihovi interesi ujemajo, pa tudi zato, ker mnogo pridobijo s krepitvijo medsebojnih vezi, medtem ko bi vse izgubile, če bi te vezi popustile. Mnogo so medtem redkeje tiste dežele — kot so to Grčija in Jugoslavija — katerih interesi so stalni, tradicionalni in življenjski in katerih narodi, obogateni z grenkimi in neštevilnimi izkušnjami, zavajajo stvarne vrednosti svojega sodelovanja, vztrajajo v naporih, da bi temu sodelovanju dali vsebinsko, ki ustreza zahtevam njihovih nacionalne politike in njihovim dolžnostim, kot članom mednarodne skupnosti.

Potrebno je priznati, da je delo tistih, ki so se posvetili krepitvi grško-jugoslovanskih vezi, olajšano z dejstvom, morda edinstvenim v zgodovini Evrope, toda vsekakor izjemnim v zgodovini Balkana, to je, da se naši dve deželi še nikdar nista znašli ena proti drugi na bojnem polju. Pa tudi, ko sta se znašli, sta bili tovarišici po orožju, borec se rane ob ramenu za svobodo, čast in narodno neodvisnost. Prav tako ne smemo pozabiti na še en element, čigar važnost postaja vse bolj pomembna v naši dobi. Govora je o neposrednem dejstvu, da prijateljstvo in zveza naših dveh de-

žel ne slonijo na navadnih aktih. Naši narodi v tem aktivno sodelujejo, nudijo aktivno podporo stvari, katero smatrajo kot popolnoma prirodno in katera je vtkana v najslavnejše in najbolj dramatične strani zgodovine.

V zvezi s tem želim opozoriti na moralno podporo, ki jo jugoslovansko javno mnenje daje našemu narodu, čigar oči so v tem trenutku uprte proti obalam Cipra, kjer se naši zasluženi bratje z največjim samoodrekanjem borijo proti strašni tiraniji, da bi dosegli elementarne pravice, o katerih v XX. stoletju ni mogoče diskutirati, to je, da lahko svobodno razpolagajo s svojo usodo. Ta podpora je izrazita oblika globoke naklonjenosti in razumevanja, ki obstoja med našimi narodi, a kar daje dragoceno vsebino službenim dokumentom in deklaracijam.

Ne verjamem, da pretiravam, ko pravim, da sta Grčija in Jugoslavija opravili in opravljata izredno delo v tem delu Evrope. Njena dejavnost je konstruktivna in važna ne samo za njiju same, temveč tudi za vse one, ki iskreno težijo k miru in napredku.

Prepričan sem tudi, da obisk prvega grškega ministra g. Konstantina Karamanlisa in ministra zunanjih zadev g. Evagelosa Averofa-Tosicana, ki prihajata na razgovore na najvišjem nivoju z jugoslovanskimi voditelji, pomeni ne samo pomemben akt v naših pristnih medsebojnih odnosih, temveč pomeni istočasno tudi enega izmed najbolj pozitivnih prispevkov miru in razumevanju med narodi, ki je zaključil svojo izjavo grški ambasador v Jugoslaviji g. Filon Filon.

Konstantin Karamanlis

Premier Karamanlis je postal predsednik po Papagosovi smrti. Rojen je 1907. leta v Makedoniji. Končal je pravo v Atenah in že v 28. letu starosti je postal ljudski poslanec grške Narodne stranke. Grško politično javnost, v kateri je bil že zgodaj opažen, ni iznenadilo imenovanje Karamanlisa za ministra dela v 1946. letu in leto dni pozneje za ministra prometa, leto dni za tem pa za ministra za socialno zavarovanje. 1950. leta je že prevzel odgovorno dolžnost ministra obrambe, a čez leto dni je bil v prvi vladi minister javnih del.

Karamanlisova popularnost je tedaj še porastla. Vodil je velike projekte izgradnje novih Aten, a istočasno se je ukvarjal tudi s programom pomoči poljedelcem. Po Papagosovi smrti je postal Karamanlis predsednik grške vlade — prvi iz Makedonije. Tedaj je osnoval svojo politično stranko Nacio-

nalno radikalno unijo in na tedanjih volitvah zmagal in postal predsednik vlade. V zunanji politiki je njegova vlada zastopala prijateljsko politiko napram sosedom — posebno napram Jugoslaviji in Turčiji. Nasledil je ciprski problem v fazi največje zaostrenosti — po neuspehu londonske konference. Tega problema se je lotil z vso odločnostjo in ga z velikim razumevanjem do mednarodnega položaja rešuje.

Med Grčijo in Jugoslavijo ni ničesar, kar bi lahko privedlo do nesporazuma zaradi globokega medsebojnega razumevanja, posebno v pogojih, v katerih se obe deželi razvijata. Na obeh straneh ni niti pomisleka za vmešavanje v tuje notranje zadeve. Razen tega najvažnejšega je tradicionalno prijateljstvo, ki se ne more kar tako porušiti.

NAPADALCI EGIPTA

že krepko občutijo posledice svoje avanture

Prihod enot Združenih narodov na območje Sueškega prekopa ni odločil o odhodu anglo-francoskih enot, čeprav so Britanci poslali svoj prvi bataljon odondot, kar pomeni simbolično pripravljenost na odhod. Francozi pa niti tega upanja ne dajejo, ker bi radi rešili prej še neka politična vprašanja. Toda to odlašanje prav nje največ stane, kajti v najboljših okoliščinah bo prekop usposobljen za plovbo šele po štirih mesecih, v kolikor pa odhod agresorjev ne bo takojšen, se bo ta doba še podaljšala.

Samo britanska vojaška intervencija v Egiptu stane državo okrog 50 milijonov funtov — po izjavi, ki jo je dal finančni minister — po Timesovi oceni pa znašajo skupni stroški Velike Britanije zaradi spopada na Srednjem vzhodu 20 do 25 milijonov funtov mesečno. Francija, ki porabi eno milijardo frankov dnevno za vojaške operacije v Severni Afriki, izdaja še eno milijardo frankov dnevno za operacije proti Egiptu. Ti izdatki znatno povečajo že ogromni proračunski deficit Francije.

Sedanji prevoz vsega blaga okrog rta Dobre nade, namesto skozi Sueški prekop, povečuje prevozne stroške in s tem konkurenco predvsem Francije in Velike Britanije na azijskem tržišču. Skozi prekop je bilo prepeljanega blaga za predo 87 milijonov ton samo lani. Od tega 67 milijonov ton nafte — za Veliko Britanijo 20 milijonov, za Francijo pa 12 milijonov ton. Vse to vpliva tudi na svetovne borze, kot beležijo seizmografi sunke potresov. Spopad ob Suezu je po-

vzročil predvsem iskanje petroleja, kar je razumljivo, odkar so naftovodi prenehali delovati.

Petrolej je problem vlad zahodnih držav, saj je Bližnji vzhod osnovni vir in dobavlja 80% vsega petroleja, ki ga v zahodnih državah porabijo. Evropa je 1947. leta uvozila 40 milijonov ton (6 milijonov z Bližnjega vzhoda), 1955 že 150 milijonov ton, od tega samo z Bližnjega vzhoda 100 milijonov ton. Letos je proizvodnja 300 milijonov ton nafte na Bližnjem vzhodu, a 1957. leta se bo povečala proizvodnja nafte na 650 milijonov ton, kar skoraj ustreza sedanji svetovni proizvodnji.

Pomanjkanje nafte prizadeva tudi industrijo Francije in Velike Britanije. Rafinerije zmanjšujejo proizvodnjo že čez 25 odst. Zatekajo se tudi k racioniranju in tako zmanjšujejo porabo za 30 odst. In še odločnejši posegi bodo menda sledili. Vsega tega pa ne bi bilo treba ne anglo-francozom niti komu drugemu, kajti zmede pri tem še ni konec. Nadaljuje se v oskrbovanju z bombažem...

Amerika je tista, ki lahko zdaj reši težave s petrolejem in ima pri tem gotovo določene koristi, kot ima prestiž v naftnih poslih tam, kjer je nastal spopad okrog prekopa. Spopad je vsekakor izboljšal položaj Amerike v arabskem svetu in še poleg tega spravil Veliko Britanijo in Francijo v odvisnost od ZDA. Posredi pa so vsekakor blokovski interesi in na tej osnovi prizadevanje Amerike za mir ni tisto, kar miroljubni svet tako želi in zahteva.

RAZBIJMO ČAROBNI TRIKOT

VSEM, KI SLEDIJO NASEMU RAZMISLANJU O ŽIVLJENJU NASIH DELOVNIH LJUDI PO DELOVNEM ČASU POD NASLOVOM: »NAS DRUGI DEL ŽIVLJENJA«, SPOROČAMO, DA JE NADALJEVANJE IZOSTALO ZARADI POMANJKANJA PROSTORA. V PRIHODNJI STEVILKI BOMO OBJAVILI V. POGLAVJE NA OBLIČAJNEM MESTU POD NASLOVOM: RAZBIJMO ČAROBNI TRIKOT.

Organizirano delo se začne z MNOŽIČNIM SESTANKOM

(Nadaljevanje s 1. strani)

Nekatere osnovne organizacije SZDL so letos napredovale, saj so na njihovih sestankih obravnavali tudi važna lokalna vprašanja: združna in komunalna, delovanje mladine, gasilcev, RK, krajevnih odborov itd. Na splošno pa še ne moremo trditi, da so osnovne organizacije SZDL zaživele polno politično življenje. Odbori osnovnih organizacij SZDL ne spremljajo vseh dogodkov v svojem okolišu in niso vedno usmerjevalci javnega mnenja, marveč dopuščajo, da razne dogodke tolmačijo ljudski oblasti nenaklonjeni ljudje. Na mnogo vprašanj pa člani SZDL sploh ne dobijo odgovora. Krajevni odbori SZDL dajejo premalo pobud za razne lokalne akcije: čiščenje odvodnih kanalov, popravilo vaških cest, asanacije svojih vasi, prirejanje praktičnih tečajev in predavanj itd., posebno sedaj v zimskem času. Problemov je pri nas mnogo, zato

je toliko težje razumeti, zakaj se odbori osnovnih organizacij SZDL tako redko sestajajo. V občini Cankova so imeli vaški odbori SZDL letos povprečno samo po eno sejo, sedem odborov pa se sploh ni sestalo. V občini Beltinci pa so imeli povprečno po štiri seje. V okrajnem merilu so odbori osnovnih organizacij SZDL imeli povprečno po dve in pol seje, nekateri odbori pa so se sestali največ osemkrat. V vseh občinah pa je nekaj odborov

SZDL, ki se sploh niso sestali ali pa so se samo konstituirali. V tako slabem in neodgovornem delovanju nekaterih osnovnih organizacij SZDL je tudi osnovni vzrok za to, da se je SZDL še nezadostno uveljavila na našem območju. Nekateri odborniki SZDL sicer skušajo dokazovati, da se z ljudmi ne da delati, ker bojda od SZDL nimajo nobenih koristi itd., toda to je res samo v primerih, ko se odbornik zglaši pri članih zgolj zaradi članarine.

Nekatera vaška vodstva SZDL brez stika s članstvom

Množične sestanke SZDL so letos bolj slabo sklicevali. V ljutomerski občini je od 31 vaških odborov SZDL imelo 11 odborov 17 množičnih sestankov. V ostalih občinah pa nimajo niti pravega pregleda nad množičnimi sestanki. Iz tega je moči sklepati, da je precej VO SZDL sploh opustilo množične

sestanke in s tem tudi stike s člani, zato seveda ni čudno, če se člani SZDL večkrat sprašujejo, zakaj jim je potrebna SZDL. Odbori SZDL bi morali svojemu članstvu večkrat poročati o tem, s kakšnimi problemi se ubadajo, kakšne težave imajo pri svojem delovanju itd. Poročati bi morali tudi o tem, s kakšnim razumevanjem sprejemajo lokalni činitelji njihove pripombe in predloge. Množični sestanki SZDL bi morali biti bolj temeljito pripravljeni. Na dnevnem redu bi morala biti tudi izčrpna poročila in predlogi. Množičnim sestankom naj bi obvezno prisostvovali vsi člani odbora in tam zastopali na poprejšnji seji osvojenoto enotno stališče, kar se zgodi le redkokje. Za odbore osnovnih organizacij SZDL so še posebno važni kolektivno vodstvo, enotnost volje in akcije. Odbori SZDL bi morali na množičnem sestanku tudi poročati, kako so bili upoštevani predlogi, podani na prejšnjem množičnem sestanku, a če niso bili, je potrebno povedati vzroke.

V radgonski občini največ, v graški pa povprečno najmanj članov

Za oceno delovanja posameznih vaških odborov SZDL je značilno tudi gibanje članstva SZDL. V posameznih občinah imajo naslednje

JOŽE GRČAR-METOD, sekretar OO SZDL M. Sobota

število članov: Beltinci 1892 ali 19 odst. vseh volivcev. Letos je sedem vaških odborov povečalo število članov za 90, v osmih odborih pa se je število članov zmanjšalo za 127. V Cankovski občini je 1019 članov ali 19,7 odst. vseh volilnih upravičencev. V petih vaških odborih so sprejeli 16 novih članov, v devetih odborih pa so jih črtali 55. V Lendavi je 2857 članov ali 18 odst. vseh volivcev. Letos so v eni organizaciji sprejeli 59 novih članov, v treh organizacijah pa se je zmanjšalo število članov za 53. Pri Gradu imajo 742 članov ali 16 odst. vseh volilnih upravičencev. Ne vedo pa, ali se je število članov kaj spremenilo. Občina Ljutomer ima 5538 članov SZDL ali 53 odst. vseh volivcev; v enajstih odborih so sprejeli 199 novih članov, v trinajstih odborih pa so jih našli 203 manj. V Martjanskki občini je 1763 članov ali 26 odst. vseh volivcev. Letos so v šestih odborih sprejeli 54 novih članov, v 14 odborih pa se je zmanjšalo število članov za 116. V občini M. Sobota je 4749 članov SZDL ali 36 odst. vseh vol. upravičencev. Letos so v vseh organizacijah sprejeli skupaj 335 novih članov, od-

padel pa ni noben član. V petrovski občini je 1224 članov ali 21 odst. vseh volivcev. Letos niso pridobili nobenega novega člana, izpadlo pa jih je v petih organizacijah 59. V občini Radgona je 5731 članov ali 57 odst. vseh volivcev. V šestih organizacijah se je zmanjšalo njih število za 166. V vsej občini pa so letos pridobili 62 novih članov. Pri Vidmu imajo 1462 članov ali 45 odst. vseh volilnih upravičencev. O gibanju članstva pa nimamo podatkov za to občino, ker nam jih niso poslali kljub večkratnemu posredovanju.

Članstvo v SZDL za vse družinske člane

Med člani, ki so izpadli iz SZDL, so tudi tisti, ki so se odselili. Večkrat pa posamezni zbiralci članarine delajo napake s tem, da enostavno črtajo iz seznama tudi tiste člane, ki niso takoj ob prvem obisku plačali članarine ali pa jih takrat sploh ni bilo doma. Nobeden posameznik namreč nima pravice, da bi izključeval člane iz SZDL. Nove člane lahko sprejema ali pa izključuje stare samo odbor na seji, svojo odločitev pa mora potem sporočiti članstvu na množičnem sestanku. Najbolje pa je, če sprejemamo in izključujemo člane neposredno na množičnem sestanku.

Napačno je tudi mnenje, da je

Zaostajamo v številu članov SZDL in njihovi politični zrelosti

V našem okraju še vedno zaostajamo za ostalimi slovenskimi predeli v pogledu števila članov SZDL (v odnosu na število volivcev). To število pa še vedno upada. Odtod tudi zaostajanje politične zrelosti naših krajev, posledica česar je, da na terenu težko uresničujemo velike naloge in da pri tem delamo tudi večje napake. V našem okraju je to močno občutito, da mnogo laže in z manj napakami uresničujemo lokalne naloge in akcije v tistih krajih, v katerih imamo aktivne odbore in močnejšo SZDL. V takih krajih dobivajo vsi ostali organi in organizacije večjo in bolj organizirano pomoč od SZDL.

Povzemam s kritično oceno dosedanjega delovanja organizacij SZDL želim opozoriti naše organizacije na veliko vlogo, ki jo mora odigrati Socialistična zveza na na-

šem terenu. Če hočemo, da bodo imele osnovne organizacije SZDL drugo leto večje uspehe pri svojem delovanju v korist delovnih ljudi svojega kraja, potem se je treba že sedaj zavzeti za to, da bodo ob koncu letošnjega leta napravile temeljit obračun o svojem delovanju. Predvolilni sestanki naj dajo dovolj konkretnih pobud in predlogov za delovanje novoizvoljenih vodstev v prihodnjem letu. Pri naših delovnih ljudeh, posebno pa še pri izvoljenih voditeljih SZDL, pa je treba doseči, da bodo povsem spreminili svoje mišljenje o Socialistični zvezi. Zavedati se namreč moramo, da brez njene predhodnice — Osvobodilne fronte — ne bi bilo svobode, kakor si brez SZDL ne moremo zamisliti uspešnega razvoja socialističnih odnosov v naši domovini.

Jože Grčar

MLADINA IN NJENI PROBLEMI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Problem sezonskih delavcev je problem, o katerem odločno premalo razpravljajo množične organizacije pa tudi drugod. Plenum okrajnega komiteja LMS je opozoril na to, da je med sezonskimi delavci iz Pomurja vsako leto 3000 mladincev in mladink, ki v takšnem življenju izgubljajo svojo perspektivo. Na državnih posestvih je ta mladina v razmerah, ki niso niti malo primerne, še manj vzgojne. Samo en primer: na nekaterih posestvih živijo skupaj v enem samem prostoru, namenjenem za prenočišče, poročeni in neporočeni. Posledice se izražajo v rahljanju morale, mlada dekleta se vračajo domov z otroci brez očetov in to je v razmerah doma, kjer so starši še vedno polni predsodkov, naravnost uničujoče za mlade matere in družine. Tu se načelna vprašanja vzgoje že izraza zgodnjih otroških let in ne usmerjanje v poklice in strokovno vzgojo šele tedaj, ko ljudje že dorastejo, čeprav tudi poznejše posredovanje ni brezkoristno.

Iz podatkov, s katerimi je razpolagal plenum, je razvidno, da je med mnogimi mojstri še vedno v običaju izkoriščanje vajencev. Primer mojstra iz Sobote, ki je imel šest vajencev in nobenega ni izučil

za opravljanje strokovnega izpita, čeprav so zanj delali tudi po 12 ur dnevno. Temu mojstru je zaradi tega prepovedano sprejemanje vajencev in zato se je odločil za to, da je odpovedal obrt in se sam zaposlil v ustreznem obrtnem podjetju. Manj grobih, vendar vsega obsojanja vrednih primerov je še več v Pomurju. So tudi primeri, ko so mojstri pretepali vajence, jih niso

ustrezno plačevali za nadurno delo, ali pa so jim dolžni tudi čez 50.000 din zaslužka za opravljeno delo.

Ob tem je bilo govora tudi o internatih in domovih, ki včasih ne ustrezajo zahtevam, o izbiri poklica in podobnih problemih, o katerih je bilo že precej govora in tudi nekaj učinkovitih ukrepov in drugačnih uspehov v korist vajencev.

V. S.

(Nadaljevanje s 1. strani)

splošne srednješolske ali višje izobrazbe. Najbolj in skoraj izključno se to opaža med polinteligenti, ki ustvarjajo malomeščansko sredino našega mesta in sploh naših malih mest. Pri tem se ti zaključeni krogi, ki živijo v glavnem po pisarnah, ne zavedajo tega, da je v današnjem času obzorje spoznanj in tudi znanja delavcev dokaj široko in jih v marsikaterem pogledu prekaša — ne morda o znanju zemljepis in pravljice iz 1001 noči, temveč o poznavanju gospodarjenja in gospodarstvenih sistemov in družbene ideologije, ki jo v praksi sprejemajo in odobravajo (tudi z razpravami o odnosih v svojem kolektivu), čeprav tega ne bi vedeli tako zvočno definirati, kot marsikateri maturant, ki ima polno glavo aksiomov, katerih vrednosti ne pozna.

Življenje uslužbencev tiste vrste, ki jih delavci vse bolj odločno opominjajo, da niso na pravi poti, je življenje starega duha, v določenem krogu ljudi. Ni slučajno, da se preminjajo uslužbenci med seboj naslaščajo z neuradnimi nazivi: gospod, gospodična, medtem ko so si delavci vedno v življenju tovariši. Torej gospodje uslužbenci in tovariši delavci. Tovariši bodo krojili bodočnost gospodom. To je neizpodbitno, logično in pravično. Delavci bodo uredili razmere v podjetjih in tovarnah, kjer delajo, tako da odnosi, podobni odnosom gospodarjev, ne bodo več veljali. To zagotavljajo občni zbori sindikalnih podružnic in izredni sestanki kolektivov, kjer so natančno razmejene pristojnosti in je odločno rečeno, da mi mo delavskega upravljanja nima nihče nobene pravice.

Družbeni načrt za prihodnje leto: ŠE VEDNO V OSPREDJU DELOVNI ČLOVEK IN ŽIVLJENSKA RAVEN

Oba zbora zvezne Ljudske skupščine sta poslušala na zadnjem novembrskem zasedanju govor podpredsednika zveznega izvršnega sveta Svetozarja Vukmanovića-Tempe o temeljnih načelih zveznega družbenega načrta za prihodnje leto.

Povečanje osebne potrošnje naj bi temeljilo na prihodnjem letu predvsem na blagu — je dejal tov. Vukmanović. Predvsem bomo morali izboljšati življenjske pogoje delavcev, uslužbencev, in na splošno: življenjske pogoje mestnega prebivalstva. Povečanje potrošnje delavcev in uslužbencev bomo omogočili s povečanjem plač v gospodarstvu, ustanovah in organizacijah in obenem s povečanjem pokojnin. To skupno povečanje plač, ki bo veljalo od 1. januarja 1957, bo znašalo 36 milijard dinarjev.

Da zajamčimo realno povečanje plač bo potrebno prihodnje leto še razen drugih ukrepov zmanjšati izvoz kmetijskih pridelkov v primerjavi z letošnjim letom (meso, jajca, mlečni izdelki in podobno), povečati uvoz industrijskega blaga, ki naj skupno z domačo proizvodnjo dejansko krije nameravano povečanje plač. Prav tako bo potrebno že ob začetku leta počasneje trošiti sredstva za investicije, da pritisk povpraševanja ne bi v začetku leta oviral realnega povečanja potrošnje prebivalstva. Potrebno pa bo razen navedenega tudi boljša tehnična oprema trgovine in prometa s poljskimi pridelki, za kar je nameravan večji uvoz transportnih sredstev in drugih naprav za trgovino.

INVESTICIJE PREDVSEM V KMETIJSTVU

Pri celotnem obsegu investicij bodo prišle najbolj do izraza investicije v kmetijstvu. Od skupno predvidenega povečanja investicij v znesku 47 milijard dinarjev odpade na kmetijstvo, transport in stanovanjsko-komunalno dejavnost okoli 45 milijard dinarjev.

Povečanje investicijskih naložb v kmetijstvu je predvsem usmerjeno na izvajanje širšega programa melioracij v žitornih krajih. Skupna vrednost melioracij v letu 1955 je bila 5,9 milijarde, prihodnje leto pa bo znašala 11,5 milijarde dinarjev.

Naslednja naloga investicijske politike v kmetijstvu je predvsem v

Aktualna tema

Ce razmišljamo o realnih možnostih za povečanje plač, vidimo, da te možnosti v bližnji prihodnosti niso majhne. Drži to, da se lahko izboljša življenjska raven delovnega človeka na račun večje delovne storilnosti. Lahko pa se izboljša tudi zaradi spremembe delitve družbenega proizvoda oziroma narodnega dohodka. Lani smo določili, da bomo presmerili del sredstev, prej namenjenih za investicije, za življenjski standard. Letos smo zmanjšali v zveznem merilu obseg investicij za 74 milijard dinarjev napram lanskemu letu, delno pa je oplaivala na izboljšanje razmer tudi sama večja produktivnost.

Ta ukren sededa letos še ni mogel priti tako močno do določenega smotra, saj je bilo treba najprej ustvariti precejšnjo zalogo vseh potrebnih dobrin. Sededa pa ima tudi naraščanje zalag določenih meje. Ze prihodnje leto nam zalag ne bo treba povečevati. Zato bomo lahko brez škode za usklajenost kupnih in blagovnih skladov povečali plače in izboljšali življenjske pogoje predvsem delavcem in uslužbencem. Povečanje dohodkov prebivalstva pa se lahko prihodnje leto pokaže kot neogibna posledica zmanjšanja deleža investicij v narodnem dohodku. Ce tega ne bomo storili, lahko pridemo v položaj, da bomo morali nadalje finansirati naraščanje zalag neprodanih industrijskih izdelkov, ali pa se sprijazniti celo z zmanjšanjem proizvodnje določenih predmetov.

Po predlogih za novi družbeni načrt naj bi se osebna potrošnja povečala za 8 ali 9%, kar naj bi šlo predvsem v korist življenjske ravni delavcev in uslužbencev. Ob določenih spremembah plačnega sistema bi prišlo tudi do povečanja plač samih in to za 36 milijard dinarjev.

Doslej smo dosegli že precej, kar se tiče stabilizacije trga, sededa na precej visoki ravni cen, ki ji sedanje plače ne ustrezajo več. Niso pa na drugi strani osamljeni primeri, da naša podjetja svoje izdelke težko posredujejo na tržišče in to predvsem zaradi cen. Tako so se zaloge reprodukcijekega materiala in gotovih izdelkov letos povečale za 150 milijard dinarjev napram lanskemu letu.

Vse to daje osnovne pogoje za izboljšanje življenjske ravni, kar bo prišlo do izraza predvsem prihodnje leto.

tehnični opremi kmetijstva. Prihodnje leto bomo porabili v zveznem merilu za ta namen okrog 4 milijarde dinarjev več sredstev kot letos.

SE VEDNO POUADAREK NA STORILNOSTI

Prihodnje leto bo vrsta ugodnih splošnih pogojev, ki bodo pripomogli k povečanju delovne storilnosti. Povečanje proizvodnje surovin in reprodukcijskega materiala sploh, kakor tudi njihov večji iz-

voz, ob že ustvarjenih zalogah nekaterih surovin, bosta širša podlaga za normalnejše in rednejše oskrbovanje gospodarskih organizacij. Ta ukrep bo ob zbolšanju pogojev za prodajo izdelanega blaga pripomogel k popolnejšemu izkoriščanju razpoložljivih zmogljivosti in delovne moči. Prav tako bodo nekatere nujne investicije odpravile ozka grla v proizvodnji, kar vse bo brez dvoma vplivalo tudi na večjo delovno storilnost.

Razen navedenih širših pogojev se bo odražalo v tej smeri tudi zvišanje tarifnih postavk v tarifnih pravilnikih gospodarskih organizacij in pa večja udeležba pri dobičku.

Okrajni družbeni načrt za prihodnje leto:

Večja proizvodnja in večji plačni skladi

Zavod za planiranje pri OLO M. Sobota je že izdelal osnutek družbenega načrta za prihodnje leto. S tem osnutkom so bili seznanjeni na zadnjem zasedanju OLO tudi okrajni odborniki.

Novi družbeni načrt, za katerega veljajo v glavnem isti instrumenti kot za letošnjega, izhaja v glavnem iz dveh osnovnih postavk: povečanje proizvodnje ob istem

stav zaposlenih. Analiza kvalifikacijskega sestava zaposlenih kaže, da je v naši industriji od 2.694 zaposlenih 90,6% delavcev. Od tega visokokvalificiranih 6,2%, kvalifi-

Jesen v pokrajini; gole veje strlijo v zrak, pripravljene na sprejem bele snežne odeje. Sicer pa: pred njim je že prispel v zadnjih dneh, vendar pa se je moral umakniti sončnim žarkom.

številu zaposlenih in povečanje plačnih skladov.

V družbenem in zadružnem sektorju je bilo zaposlenih ob polletju letos okrog 8.500 delavcev, za prihodnje leto pa je predvideno povečanje samo za okrog 160 delavcev in uslužbencev. Ob takem razmerju delovne sile se bo povečala vrednost skupnega družbenega proizvoda za več kot 2 milijardi, plačni skladi pa za okrog 36 milijonov v primerjavi z letošnjim družbenim načrtom.

Višje postavke družbenega načrta za prihodnje leto izvirajo predvsem iz proizvodnje novih kapacitet v naših gospodarskih obratih, delno pa tudi iz večje delovne storilnosti posameznikov kot kolektivov.

V našem okraju imamo povprečno zelo nizek kvalifikacijski se-

ciranih 34%, polkvalificiranih 33,6%, nekvalificiranih pa 16,8%. Da je n. pr. v naši industriji zelo nizek kvalifikacijski sestav zaposlenih, najbolj nazorno kaže primerjava z republiškim povprečjem, kjer je visokokvalificiranih delavcev za 3,4%, kvalificiranih 6,1% več, polkvalificiranih za 3,7% in nekvalificiranih za 6% manj kot v našem okrajnem merilu. Najbolj občutna je razlika v kovinski industriji. Nizke plače v proizvodnji so seveda vplivale tudi na delovno storilnost. Niso redki primeri, da delavci opravljajo v zgodnjih jutranjih urah pred svojo službo še različna kmečka dela, kar je kasneje občutiti pri stroju, saj so analize pokazale, da ne dosegajo norm prav tako, ki prihajajo na delo nespočiti.

Prihodnje leto občine še pred večjo odgovornostjo

Občinski ljudski odbori bodo razpolagali prihodnje leto s približno isto višino sredstev kot letos. Potrebno bo najbrž decentralizirati nekatere okraj, inšpekcijske službe. S tem bodo imeli občinski ljudski odbori še večjo družbeno odgovornost kot letos. Je pa taka decentralizacija v skladu z našim komunalnim sistemom.

V novem proračunskem letu bo treba vskladiti tudi predpisovanje proračunskih dohodkov in urediti vprašanje prometnega davka na maloprodajo. Letošnja napaka pri določanju davka na maloprodajo je v tem, da trgovska podjetja v tistih občinah, kjer je bil določen najprej nekoliko višji odstotek davka, po znižanju odstotka, tega niso upoštevala pri cenah v maloprodaji.

Za prihodnje leto je predviden tudi nov izračun katastrskega dohodka. Po dosedanjih predvidevanjih bodo znižali dohodek njiv, zvišali pa dohodek travnikov. Razen tega bo nekoliko večji davek za zemljišča v višinskih predelih, znižan pa za zemljišča v nižinskih predelih. Dosedanje razlike so bile prevelike.

Za razvoj kmetijstva je potreben dober načrt

Ze lani, pa tudi letos so se združile na območju našega okraja nekatere kmetijske zadruge. To je bilo dobro v toliko, da so zaživele tudi tiste kmetijske zadruge, ki so bile pred združitvijo nedelavne. Vendar smo doslej še vedno preveč gledali na razvoj zadružništva s trgovske plati. Kasneje pa se je pokazalo, da niso najboljše tudi prevelike zadruge. Tako bo treba

prihodnje leto določiti okoliše predvsem za zadruge Murska Sobota in Beltinci.

S tem, da je v občinskih skladih za razvoj kmetijstva že letos precej sredstev, je nujno, da dobi naše kmetijstvo čim prej dober perspektivni načrt. Sicer je kmetijstvo predvideno tudi v regionalnem planu.

Prav tako je proslavil 29. november tudi radgonski Partizan s primerno akademijo. Zelo mikavno so nastopile pionirke in cecibančki in tudi druge točke so bile dokaj posrečene. Radgonski Partizan ni zastoj na drugem mestu med najboljšimi društvi Partizan v Sloveniji.

V Lendavi se je zbralo na proslavi Dneva republike v dvorani Nafta preko 400 ljudi. Tukaj so nastopili taborniki, dijaški nižje gimnazije, Partizan in Svoboda. Presenečenje je bil pevski kvintet in pevska zhora nižje gimnazije — madžarski in slovenski. Dijaški nižje gimnazije in osnovne šole so imeli še posebno proslavo in rosenben program tudi za ostale prebivalce. Tokrat se je zbralo še enkrat več ljudi.

Zelo svečano so proslavili ta

Skupščinska kronika

V RAZPRAVI O NAČELIH DRUŽBENEGA PLANA ZA 1957. LETO JE GOVORIL TUDI LJUDSKI POSLANEC VANEK SIFTAR.

Prvega dne skupščinske razprave o ekspozeju podpredsednika zveznega izvršnega sveta, Svetozarja Vukmanovića-Tempe, o načelih plana za prihodnje leto, se je udeležil razprave med drugimi tudi naš ljudski poslanec tovariš Vaneek Siftar. Uvodoma se je zavzel za uzakonitev in sistematizacijo strokovnega izobraževanja (na temelju kmetijsko-nadaljevalnih šol) kmečkega prebivalstva. Dosedanje izkušnje bi naj proučili Zvezna kmetijska zbornica in Glavna zadružna zveza ter potem tudi predložili ustrezne zakonske predpise. V nadaljevanju svoje razprave se je dotaknil tudi sezonskega vprašanja.

Kot je navedel, je letos odšlo na sezonsko delo iz murskosoboškega okraja več kot 3.500 sezonskih delavcev. Tov. Siftar je posebej poudaril potrebo, da bi na državnih posestvih, kjer najdejo ti delavci zaposlitev, rez. delovno silo v večji meri vključili v delavsko samoupravljanje, potem, da bi bilo treba nujno rešiti tudi vprašanje njihovih stanovanjskih in hranbenih razmer. Zavzel pa se je tudi za ureditve njihove delovne dobe v pokojninski staž; na ta način bi se tudi sezonski kmetijski delavci izenačili s sezonsko delovno silo n. pr. v gradbeništvu.

Ob koncu svoje razprave je tov. Siftar — poleg potrebe po postopni ureditvi vprašanja zdravstvenega zavarovanja zasebnih kmetovalcev — predlagal, naj bi tudi v Državnem zavarovalnem zavodu (DOZ-u) vpeljali družbeno upravljanje.

Vse te predloge je tov. Siftar v pisni obliki predložil tudi skupščinski komisiji za sestavo resolucije o družbenem planu za prihodnje leto.

-fs

Kako se v Pomurju pripravljamo za zimsko škropljenje sadnega drevja?

Zimsko škropljenje sadnega drevja je poleg gnojenja najučinkovitejši ukrep za večji in kakovostnejši pridelek sadja. Zato naši sadjarji zelo težko čakajo na ugodno vreme, se bolj pa na zadružne škroplilne skupine, da bi opravile to delo. Samo nečesa se bojijo: da s škroplilnimi skupinami ne bi prišli nesposobni ali neizurjeni škroplilci! Izkušnje minulih let so jih namreč že izučile. Kaj jih tudi ne bi! Saj so nekateri škroplilci opravili ta posel zelo slabo, pa tudi taki so bili med njimi, ki sploh niso pravilno pripravili škropiva!

Zadružne škroplilne skupine so lani poškrpale zelo veliko sadnih dreves, po poročilih zadrug celo čez 380.000. To pa še zdaleč ne pomeni, da so imele tudi uspeh! Če bi namreč natančneje analizirali uspehe škroplilnih skupin, bi morali v mnogih primerih ugotoviti, da so bila drevesa poškrpljena s premalo količino škropiva. Škrop. skupine pri kmet. zadruhar Odranci in Beltinci pa niso porabile niti 3 dkg škropiva na eno sadno drevo. Škropivo v mnogih primerih ni doseglo vej in vejic, posebno še drevesnih vrhov, kjer je ponavadi največ plovov in jih je zato potrebno najbolj temeljito poškrpiti. Večkrat je škroplilec mešal z vodo premalo količino škropiva, včasih tudi preveč. Slabo urejene škroplilnice niso dovolj razpršile škropiva. Bili so tudi primeri, da je škropivo zmrazilo v zadružnem skladišču in je bilo pozneje kljub temu uporabljeno za škropljenje, ker škroplilec pač ni znal ugotoviti, ali je škropivo še učinkovito. Zaradi nepazljivosti pri škropljenju so se ljudje in živali celo zastrupljali. Zadružne skupine so ponekod nepravilno ravnale, misleč, da predstavljajo oblastvene organe, in zahtevale obvezno škropljenje, čeprav je to naloga občinskih ljudskih odborov in njihovih

organov. Inšpekcijski organi ljudskih odborov pa niso dovolj pogosto obiskovali zadružnih skupin na terenu in jim dovolj pomagali. Občinski odbori tudi niso povsod poskrbeli, da bi lastniki pred škropljenjem očistili drevesa, obrezali suhe veje in odstranili ostarele drevesa. Svoje naloge so prepuščali kmetijskim zadrugam, ki pa niso oblastveni organi, marveč samo prostovoljne organizacije kmetovalcev.

V tej zimski sezoni se moramo izogniti tem in podobnim nepravilnostim, zato je okrajna zadružna zveza povabila občinske ljudske odbore, naj priredijo vsaj krajše tečaje ali seminarje za vse škroplilce v svojih okoliših. Zadružna zveza pa se je obvezala, da bo dala za tečaje strokovne predavatelje. Samo tako je možno sodelovanje med zadružnimi in oblastvenimi organi, zajamčen pa je uspeh pri uresničevanju določb zakona o varstvu rastlin, v katerem je tudi določeno zimsko škropljenje sadnega drevja.

Pobudo za take tečaje je dal Občinski ljudski odbor v Lendavi, nánje pa se pripravljajo tudi občinski ljudski odbori pri Vidmu, Gradu in v Beltincih. V lendavski občini so že pripravili tečaj za škroplilce. Upamo, da bodo njim sledile tudi ostale občine, čeprav dosedaj še ni čutiti posebnih priprav. Večina občinskih ljudskih odborov namreč toži, da nimajo finančnih sredstev za take tečaje. Vemo pa, da so v kmetijstvu potrebni tečaji in predavanja. In še kako potrebni, trdijo mnogi!

Občinski sveti za kmetijstvo in kmetijske zadruge pa pričakujejo več nasvetov in pomoči od okrajnega sveta za kmetijstvo, ki je najvišji kmetijski organ v okraju.

POMURJE OB PRAZNIKU REPUBLIKE

Tako kot so praznovali ob trinasti obletnici rojstva nove Jugoslavije v vseh krajih Jugoslavije, smo praznovali tudi v Murski Soboti. Nekateri delovni kolektivi so pripravili zase posebna praznovanja, združena z družabnim večerom, telesnovzgojno društvo Partizan je v ta namen pripravilo telovadno akademijo, delavsko prosvetno društvo Svoboda pa akademijo s kulturnim programom.

Prav tako je proslavil 29. november tudi radgonski Partizan s primerno akademijo. Zelo mikavno so nastopile pionirke in cecibančki in tudi druge točke so bile dokaj posrečene. Radgonski Partizan ni zastoj na drugem mestu med najboljšimi društvi Partizan v Sloveniji.

V Lendavi se je zbralo na proslavi Dneva republike v dvorani Nafta preko 400 ljudi. Tukaj so nastopili taborniki, dijaški nižje gimnazije, Partizan in Svoboda. Presenečenje je bil pevski kvintet in pevska zhora nižje gimnazije — madžarski in slovenski. Dijaški nižje gimnazije in osnovne šole so imeli še posebno proslavo in rosenben program tudi za ostale prebivalce. Tokrat se je zbralo še enkrat več ljudi.

Zelo svečano so proslavili ta

cij. Tudi tukaj so nastopili pionirji, pa tudi prosvetno društvo je prispevalo svoj delež. Ob zaključku so podelili priznanja najboljšim pionirjem, članom Partizana, za uspehe na sektorskem tekmovanju. Proslave so se udeležili tudi gasilci iz Jurja.

Ni manj prirčne pa niso bile proslave drugod.

RAZPIS

za tečaj Politične šole pri CK ZKS
(od 6. februarja do 30. junija 1957.)

Petmesečni tečaj Politične šole pri CK ZKS daje osnovno ekonomsko-politično izobrazbo, predvsem delavcem in delavkam, ki že delujejo v delavskem upravljanju in v družbenih organizacijah.

Prijave za sprejem v šolo pošljite na upravo Politične šole pri CK ZKS, Ljubljana, Parmova 37/II trakt, do 31. 12. 1956, hkrati pa tudi na svoj občinski komite.

Pri prijavi navedite osebne podatke o dokončanih šolah in tečajih, o stažu in funkcijah v političnih organizacijah, o osnovnem poklicu in zaposlitvi ter o višini mesečnih prejemkov.

Šola ima internat, ki je namenjen predvsem tovarišem in tovarišicam izven Ljubljane. Natančnejše informacije dobite na upravi šole, oziroma na občinskem in okrajnem komiteju ZKS svojega okoliša. O sprejemu bo vsak posameznik pisмено obveščen in sicer najmanj 14 dni pred pričetkom tečaja.

Stanovanjski problem v Lendavi

ŠE VEDNO PEREČ

Obmejna Lendava se je v letih po vojni naglo spreminjala. Mestec z okrog tri tisoč prebivalci se je razvilo v gospodarsko in kulturno središče južnega Prekmurja. Z razvojem naftne industrije je v zadnjih letih jugovzhodno od Lendave zgrajen novi del mesta Lendava-Nafta. Tu stanuje danes preko 700 ljudi. Aktivno komunalno dejavnost v starem predelu mesta je opaziti šele v zadnjih treh letih. Dva stanovanjska bloka, zgrajena v tem razdobju s 16 družinskih stanovanj, nista mogla nikakor rešiti stanovanjske stiske, poleg tega so se pri dodeljevanju stanovanj delale razne napake. Veliko napako so v Lendavi napravili tudi takrat, ko so prodajali zgradbe splošnega ljudskega premoženja, kar še posebno velja za večstanovanjske zgradbe, ki so bile v dobrem stanju. Poedini zasebniki, ki so kupili stanovanjske zgradbe splošnega ljudskega premoženja, so se kmalu začeli otepati svojih podnajemnikov. Posledica tega so primeri, da razpolaga družina celo z dvodružinskim stanovanjem. Nasprotno pa so še družine, ki se sti-

skajo v sobi brez kuhinje.

Na občinskem ljudskem odboru je vloženo čez sto prošenj za stanovanje, kjer odpade tudi nekaj na one, ki bi potrebovali večja stanovanja. Zasebniki, ki gradijo s pomočjo investicijskega posojila, se bodo vselili letos v 8 primerih, kar bo stanovanjsko stisko vsaj delno omililo. Občinski ljudski odbor v

Lendavi si v zadnjem času mnogo prizadeva za omiljenje tega perečega problema v mestu. Pred tedni so v Cankarjevi ulici pričeli z gradnjo dvonadstropnega stanovanjskega bloka, ki je že dograjen do drugega nadstropja. Hitrejša dela ovira slabo vreme. V načrtu imajo, da bi ga letos spravili še pod streho.

Prosvetni delavci lendavske občine so delavni

V novembru so zborovali v Lendavi člani Društva profesorjev in učiteljev, ki so ob navzočnosti predstavnikov občine in tov. Miloša Ledineka, sekretarja OK ZKS, poročali o svojem delu.

O delu društva je poročal predsednik Rudi Bitenc. Društvo šteje

velja za odbor na osnovni šoli v Lendavi in Dobrovniku. Hospitacijska šola v Lendavi je v prvem letu svojega delovanja uspešno izvršila svoje poslanstvo. Zanimanje za njo pa potrjuje tudi obisk, saj nekateri tovariši prihajajo kar 20 km daleč.

Prosvetni delavci so bili delavni tudi izven šole. O tem govore številne kulturne prireditve. Lepi uspehi z mladino so bili doseženi v Dobrovniku, kjer je mladina s pomočjo prosvetnih delavcev v letošnjem letu naštudirala kar tri igre. V tem pogledu se lahko pohvalijo tudi v gabskem sektorju, Turnišču, Kobilju, Dolini in Polani. Na kratko rečeno: »Učitelji so delali vsepovsod, kjerkoli je bilo potrebno.« Zato bi bilo prav, da bi najboljše tovariše za delo v šoli in izven nje vsako leto pohvalili in nagradili, kakor je to v navadi v nekaterih drugih občinah.

Še to in ono

Koncem novembra je v Lendavi bil zbor volivcev. Na zboru so razpravljali o izmenjavi glavnega plinovoda, kjer so volivci zastopali enotno stališče, da je dela v zvezi z zamenjavo treba takoj pričeti. Pri plačilu, ki ga bodo prispevali potrošniki, je potrebno upoštevati število gorilnikov. Zivahna razprava je bila v zvezi z odlokom ObLO, o higieni estetskem izgledu Lendave. Volivci so upravičeno zahtevali ureditev lendavske tržnice, o čem je bilo v zadnjih letih že večkrat govora. Razne dobrine, ki jih prinašajo okoliški kmetovalci na trg, ponavadi razstavljajo kar na mokrih deskah. Na zboru so imenovali tudi člane šolskega odbora za nižjo gimnazijo in osnovno šolo.

V Lendavi so pred nedavnim ustanovili Foto-amaterski klub. Kljub finančnim težavam upajo, da se bo delo v klubu kmalu začelo. Prostore za klub so dobili v nižji gimnaziji. Imajo že nekaj potrebnega orodja. Rabili bi še kopirni aparat. Klub si je postavil tudi natančen načrt dela.

Izgleda, da je po več letih TD Partizan v Lendavi končno prebolelo krizo. Res je, da je v telovadnici videti v večini pionirje in mladino nižje gimnazije, vendar pa je značilno to, da se delo v vseh skupinah redno odvija. Vprašanje vadiateljskega kadra je trenutno vsaj v glavnem rešeno. Glavno breme pri tem so prevzeli prosvetni delavci nižje gimnazije. Pomaža pa tudi nekaj mladincev-vaditeljev domačinov.

Letos je v Lendavi dokaj delavna organizacija RK, ki opravlja svoje poslanstvo tudi v okoliških vaseh. Od 421 krvodajalcev v občini odpade več kot polovica na Lendavo. Razen tega je vredno omeniti akcijo v zvezi s pomočjo vasi Kobilje. V lendavski neposredni okolici so delavne organizacije RK tudi v Trehmlinah, Centibi in Gaberju. V letošnjem letu je bilo prirejenih več zdravstvenih predavanj.

Po lepih uspehih - še širše možnosti

Pred dnevi je imelo prosvetno društvo Mura v Gornji Bistrici letni občni zbor, ki je bil dobro pripravljen; urejena evidenca članstva, blagajna, pripravljeno poročilo o delu v minulem in pripravljen osnutek za delo v naslednjem letu.

Poročilo je podal tov. Vučko, predsednik društva, ki je poleg uspešno zaključenega gostovanja z ljudsko igro Miklova Zala - 7 predstav - pohvalil uspešno uprizoritev Peg, srček moj, ki je za vsake odre precej zahtevna. S pomočjo mladih igralcev je bila pripravljena še Rdeča kapica ob Nvoletni jelki in Sneguljčica za zaključek šolskega leta.

Značilno za vse omenjene uprizoritve je težnja po dobri izvedbi, celo do gledaliških fines. Dramska sekcija je v tem napravila dober korak naprej pred okoliškimi vasi. Znatno delež pri tem ima tov. Trugarjeva, kot strokovnjak in Marija Horvat, Stefanova in Jožefova kot igralke. Moške vloge pa so dobri igrali Kreslin in Gerič ter Horvat, ki so hkrati najbolj priljubljeni, če že najstarejši igralci.

Na zboru je bilo ugotovljeno, da

bo potrebno dejavnost še razširiti. Zimska izobraževalna predavanja so sprejeli v svoj delovni program. Pri tem se bodo povezali s strokovnjaki in KZ ter skupno delali. Vso pozornost je zbudila misel na obuditev pevskega zbora, ki je na nedeljski akademiji Dneva republike že nastopil s tremi partizanskimi pesmizami. Četrta dejavnost šah, ki ima pogoje za razcvet do dobre šahovske igre, bi bila zaključna. To so v enem letu kar tri nove dejavnosti in bo dobro, če bodo vse tako aktivne, kot je bila lani dramska sekcija, ki se je že tudi letos uveljavila s pripravo farse v Ljubljano jo dajmo, pozneje pa še nameravajo uprizoriti Pot do zločina.

Že spet pogon na divje svinje

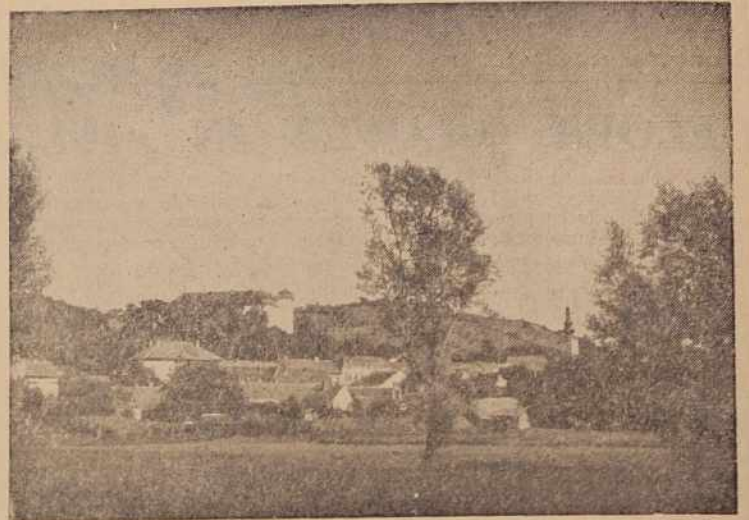
V Martinju na Goričkem se je pred dnevi pojavila divja svinja. Zasledil jo je okrajni logar. O sledi je obvestil lovce iz Boreče, ki so šli takoj v pogon. Po nekaj sto metrih zasledovanja so nalezli na svinjo, ki je oboroženim možem zbežala. Ker pa je divja svinja v Prekmurju

redkost, so jo lovci še z večjo vne- mo zasledovali. Po nekaj urah pogona so jo obkolili. Da jim nebi zbežala, je eden izmed najbolj pogumnih lovcev splezal na visok bor, od koder je imel lep pogled na svinjo v grmovju. Od tu je streljal z risanico na zver in jo zadel, toda ker je svinja hotela uteči je še enkrat streljal. Ko so jo stehali, so ugotovili, da tehta le 83 kg. Vaščani so si jo skrbno ogledali, drugega dne pa so obžalovali, da je ušlo nadebudnim lovcom izpred nosa kar trinajst jelenov. To kljub temu, da so jih hajkali ves dan.

Drobne šahovske vesti

Križevski šahisti so imeli pred kratkim sestanek, ki ga je vodil tov. Beloglavec. Na sestanku so se zmenili, da se bodo naslednji sestanek dvakrat tedensko. Novembra so odigrali tudi brzoturnir.

Murskoboški šahisti igrajo te dni tri šahovske turnirje. Sodeluje 39 šahistov. To

Pogled na Lendavo

Pedagoški center tudi v Pomurju

V pomoč šolstvu na podeželju naj bi bili predvsem okrajni Pedagoški centri, kajti republiški Pedagoški center ne more biti dovolj učinkovit zaradi preobilice nalog. V Murski Soboti je že osnovan okrajni pedagoški center. Prvi sestanek članov pomurskega Pedagoškega centra je vodil tov. Bela Horvat, šolski inšpektor. Pedagoški center

za Pomurje bo reševal mnogo problemov, s katerimi so se doslej bodli šolski inšpektorji. Organizacija tečajev je ena izmed važnih nalog. Sem sodijo tečaji za nižje organizirane šole, za risanje na osnovnih šolah in tudi tečaji za petje in ročno delo. Potem tečaj za fiziko za bodoče osemletke, tečaj za pedagoško psihologijo in drugi. Razmišljati bo treba o hospitacijskih šolah, katerih število se bo povečalo. Razen tega bo treba predvideti izdajo skicirke za višje razrede osnovnih šol iz botanike, skicirke najvažnejšega orodja za bodočo reformirano šolo. Posebna skrb pa bo posvečena manjšinski šoli v Pomurju, ki je pereč problem predvsem v pomanjkanju učnih knjig.

AKTIVNOST ALI LIKVIDACIJA?

Na Starem trgu v Ljutomeru so v mrzlem nedeljskem jutru morali zamudniki gasilskih društev opraviti letni pregled. Člani so izvedli mokro praktično vajo, vajo z verigo in odgovarjali na strokovna vprašanja. Poklicanih je bilo 10 gasilskih društev, vendar se PGD Veržej, Pristava in Stročja vas pregleda niso udeležila.

Posamezniki so nergali: saj nismo zamudniki. Kam torej prištevati društva, ki se letnih pregledov niso udeležila? Če nastopajoči člani so pokazali aktivnost, discipliniranost in pripravljenost v posamez-

nih disciplinah. Vprašanje je, kaj bo storila ObGZ s tremi nediscipliniranimi društvi? Verjetno bo vztrajala pri aktivnosti, ali pa jih predlagala za likvidacijo.

Kc

Predvčerajšnjim v Ljutomeru potres

Predvčerajšnjim ob 7. uri 20 minut zjutraj so občutili prebivalci Ljutomera precej močan potresni sunk. Sunk je trajal nekaj manj kot 10 sekund. Večje materialne škode ni bilo, manjše okvare pa je zaslediti na zidovih in ostrejših po-

sameznih starejših stavb. Človeških žrtev ni bilo. Sunk se v manjši meri občutili tudi v okoliških vaseh in celo v Murski Soboti.

AKADEMIJA V POČASTITEV DNEVA REPUBLIKE

Na predvečer proslave Dneva republike je bila akademija v Ljutomerskem Domu kulture. Po državni himni, ki so jo odpele gimnazijci, je preds. Rado Pušenjak orisal delo drugega zasedanja AVNOJ v Jajcu in prikazal borbenost naših narodov v času NOB. Nato so nastopili cimbani in pionirji z različnimi recitacijami, deklamacijami in pesmimi. Moški pevski zbor DPD Svoboda je zapel nekaj borbenih pesmi, godba na nihala pa je odigrala venček narodnih.

Kc

Grajska cesta je razsvetljena

»Luč, luč!« so veselo zavriščali učenci Nižje gimnazije v G. Radgoni, ko so odhajali že v temnem mraku iz šole. Da, Grajska cesta je dobila ulično razsvetljavo, na katero smo tako dolgo čakali. Prav ob mraku 29. novembra so izvršili radgonski monterji zadnje delo in, ko so se usuli otroci iz šole, so zažarele žarnice po drogovi in pregnale temo s ceste, ki vodi z Gradu v mesto. Luč na Grad je bila zelo potrebna, saj je vsak večer šlo iz šole nad 150 učencev, ki so se spotikali v trdi temi ob kamenje in vriščali v dolino. Občinski ljudski odbor je napravil gimnaziji veliko uslugo, pa tudi Glasbeni in Vajenski šoli, saj se tudi tu končuje pouk vedno v trdi temi.

Zdaj pa bi želeli sgrajskje prebivalci še to, da bi uredili še cesto. Nekaj je pravzaprav že urejeno, manjka pa še vedno precej. S popravljeno in razsvetljeno Grajsko cesto bo vsekakor Radgona pridobila in bo v prid našemu obmejnemu mestecu.

-rko

SPORED PREDAVANJ

Kmečke univerze Radia Ljubljana

V soboto, 8. decembra: Ing. Miran Veselič: Načrtna in kompleksna obnova vinogradov na združni podlagi.

V torek, 11. decembra: Ing. Jože Spanring: Kompostiranje hlevskega gnoja.

V četrtek, 13. dec.: Ing. Mirko Petercel: Izgledi za vnovčevanje živinorejskih proizvodov.

Predavanja se začnejo vselej ob 12.030 uri.

VREMENSKA NAPOVED

za čas od 6. do 16. decembra:

V drugi polovici tekočega tedna pogoste snežne padavine in hladno, v začetku prihodnjega tedna otoplitev in je verjeten prehod snega v dež. Od srede prihodnjega tedna dalje močna ohladiitev in zopet snežne padavine. V vsem razdobju razjasnitve ne bodo trajale več kot dva dni.

Nadaljnji izgledi: v roku med 17. in 19. decembrom se pričakuje nastop razdobja hudega mraza!

Po delu se prileže vsaj kratek počitek

Tudi cestarji so imeli letni občni zbor

V sredo, pred Dnevom republike, so imeli občni zbor tudi cestarji. V lepo okrašeni dvorani hotela Zvezda v M. Soboti so se pogovorili o dosedanjem delu in o nalogah v prihodnje.

Sindikalna podružnica cestarjev, ki šteje trenutno 98 članov, je bila do lani združena v republiškem odboru. Pokazalo pa se je, da bi bilo delo sindikata boljše, če bi bili ločeni, zato so ustanovili v okrajnem merilu svojo sindikalno podružnico.

Letos so imeli 10 rednih in 1 izredno sejo upravnega odbora. Razen tega so imeli 5 sestankov vseh članov podružnice. Kljub temu, da živijo člani podružnice v vseh krajih ob levem bregu Mure, so bili vsi sestanki še kar dobro obiskani.

Največ časa so posvečali ideološko-politični in strokovni vzgoji članov. Ker se cestarji zavedajo, da je promet zelo važen v razvoju našega gospodarstva — to je potrdil tudi občni zbor — je zahtevala po

strokovnem izobraževanju članov sindikata cestarjev popolnoma umestna.

V dnevni red občnega zbora so vključili tudi proslavo 29. novembra. O tem pomembnem prazniku je spregovoril nekaj besed tajnik sindikalne podružnice.

-ken

Kc

Obrtniški dom v Ljutomeru dograjen

V počastitev Dneva republike so 27. nov. v Ljutomeru slovesno odprli vajensko šolo v novem obrtnem domu na Ormoški cesti. Po osemdesetletnem trudu se je vendarle posrečilo, da so vajenci dobili dve učilnici in konferenčno sobo. Do sedaj so morali gostovati v prostorih osnovne šole.

Otvoritvi so prisostvovali občinski politični predstavniki, prosvetni delavci, predavatelji in vajenci. K uspehu je čestital predsednik

Uspela gasilska konferenca v Ljutomeru

Občinska gasilska zveza je v Ljutomeru uspešno opravila vse priprave za dostojno izvedbo društvenih zborov. Nedeljske sklicane konference v Križevcih, Ljutomeru in Cezanjevcih so dokazale, da se predsedniki, poveljniki in sekretarji temeljito pripravljajo za zboro. Pripravili bodo izčrpna poročila in poskrbeli za številno udeležbo.

ObLO tov. Rado Pušenjak, medtem ko je član upr. odbora zbornice tov. Janez Blagovič prikazal potrebo po učilnicah in primernih prostorih vajenske šole.

Že oktobra 1952 je upravni odbor bivše okrajne obrtne zbornice v Ljutomeru sklenil, da bo zgradil obrtni dom. V načrtu so bile predvidene 3 učilnice, knjižnica, konferenčna soba in soba za učila. Imenovana sta bila iniciativni in gradbeni odbor. Okoličani so mnogo prispevali v lesu, obrtniki pa so pomagali s prostovoljnim delom pri gradnji. Vrednost prostovoljnih del znaša nad 1,5 milijona dinarjev.

Letos je prevzela zgradbo stanovanjska uprava. V novih prostorih je 6 družinskih stanovanj, vajenska šola in lekarna.

Kc

harski tečaj, zato je želeli, da bi prišle tudi ostale gospodinjice, žene, matere in dekleta v še večjem številu, kajti le tako lahko pričakujemo, da bomo z enakimi sredstvi kot dandanes lahko postregli našim družinam z izdatno in okusno hrano, polno prepotrebni vitaminov.

Soboški gostinci pred novimi nalogami

V prejšnjem mesecu so imeli murskosoboški gostinci letni občni zbor, ki so se ga udeležili vsi člani podružnice. Občni zbor je ugotovil, da so se razmere v gostinstvu letos znatno izboljšale, vendar je še kopica problemov tako v zvezi z ustanovitvijo delavsko-uslužbenske menze, vzgoje strokovnega kadra itd.

Letos so dali murskosoboški gostinci precej poudarka izobraževanju članov. Priredili so predavanje o družbenem samoupravljanju, o delavskem samoupravljanju, o družbenem kriminalu in o zakonu o socialnem zavarovanju.

Prihodnje leto bodo morali vsvetiti precej več skrbi higieni v

posameznih gostinskih lokalih, prav tako pa bo potrebno preurediti nekatere lokale n. pr. »Grozde«, »Zvezda« itd.

Okrajna gasilska zveza Murska Sobota

obveščaja:

Občni zbori PGD. Ker bodo nekatere občinske gasilske zveze v prihodnjih dneh prišle z občnimi zbori po svojih PGD, dajemo še naslednja navodila:

Funkcionarji PGD naj pripravijo temeljita poročila o svojem delu v smislu splošnih navodil v biltnu št. 18 iz leta 1953. Domovi naj bodo primerno okrašeni, kar bo dalo videz letnega praznika vsakega PGD. Na občni zbor je obvezno povabiti občinskega odbornika, vodstvo Socialistične zveze, zastopnike vseh množičnih organizacij na vasi kakor tudi občinstvo. Društveni člani naj temeljito ocenijo delo svojih funkcionarjev in na mesto nedelavnih izvolijo delavoljne in sposobne člane. Ob tej priliki naj predsedniki društev seznanijo svoje člane s statutom GZJ.

Zavarovanje gas. domov, orodja in gasilcev. Ker občinski ljudski odbori sestavljajo proračune, priporočamo upravnim odborom občinskih gas. zvez, da sestavijo komisijo, ki naj oceni prometno vrednost domov in orodja. Ker je oboje splošno ljudsko premoženje in mora biti po predpisih zavarovano, naj istočasno pregledajo že obstoječa zavarovanja, nezavarovane objekte pa naj takoj na novo zavarujejo. Premije zavarovanj bodo ljudski odbori vnesli v svoj proračun. Gasilski avtomobili morajo biti zavarovani. Člane pa naj društva zavarujejo po 80 din.

Iz pisarne OGZ

Okrajna zveza za telesno vzgojo »Partizan« Murska Sobota obveščaja:

V dneh od 23.—24. decembra bodo v Kranjski gori izpiti za smučarske sodnike, za alpske discipline in teke. Okrajne zveze lahko prijavijo za to skušnjo tiste tovariše(-ce) iz partizanskih društev, ki želijo opraviti izpit, so vaditelji v društvih in imajo že nekaj izkušenj na tem področju. Prijave z osebnimi podatki in funkcijo v društvu je poslati na našo zvezo do 15. decembra t. l.

Potne stroške plačajo prijavitelci, oskrbo v Porentovem domu pa Partizan Slovenije.

Prihod kandidatov za skušnjo je v nedeljo, 23. decembra z vlakom, ki pride v Kranjsko goro ob 15.30 uri.

Vsa TV društva Partizan na območju okrajne zveze pozivamo, da nam nemudoma dostavijo posebna poročila o proslavi Dneva republike.

TV društvo Partizan M. Sobota obveščaja, da ima vsako nedeljo redne plesne vaje, z začetkom ob 15. uri. Po plesnih vajah — prosti plesi. Igra trgovski plesni orkester.

Vstopnina: za člane društva 10.— din. za nečlane 40.— din. Prijave sprejemamo vsak dan od 8.—14. ure v pisarni TD Partizan M. Sobota.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nedelja, 9. decembra: dr. Miloš Borovšak, stanuje v bolnišnici.

Od 8. do 12. ure v ambulanti Zavoda za soc. zavarovanje.

V nujnih primerih popoldne in ponoči doma na stanovanju.

KRVODAJALCI

Zaradi državnega praznika so v soboški transfuzijski postaji sprejeli kri le od dveh krvodajalcev: Filipa Jaušovca iz Radgone in Alojza Rituperja, iz M. Sobote, od obeh že drugič.

Upravni odbor KZ Videm ob Ščavnici razpisuje službeno mesto

DVEH TRG. POMOČNIKOV(-C)

Pogoji: večletna praksa v trg. stroki. Pismene ponudbe z življenjepisom poslati ali osebno oddati na upravi KZ Videm do 20. XII. 1956. Nastop službe po dogovoru.

Obvestilo

Kmet. zadruga Berkovci pri Vidmu obvešča vse prebivalce svojega poslovnega okoliša, da JANEZ HANZEKOVIČ ni uslužbenec niti nakupovalec naše kmetijske zadruge in nima pravice sklopiti nikakršnih pogodb v imenu KZ Berkovci.

KZ Berkovci — Videm.

Kmetijska zadruga G. Petrovci razpisuje naslednja delovna mesta:

mesto UPRAVNIKA

Pogoji: popolna srednja šola in najmanj 5 let prakse na vodilnem mestu v kmetijski zadruzi ali pa opravljen izpit iz trgovske stroke z najmanj 10-letno prakso; mesto

TRGOVSKEGA POSLOVODJE

Pogoji: strokovni izpit z dovršeno šolo in najmanj 3 leta prakse na poslovoškem mestu; mesto

TRGOVSKEGA POMOČNIKA

ki bi prevzel ves odkup na našem območju. Pogoji: strokovni izpit in najmanj 3 leta pomočniške prakse. Nastop službe s 1. I. 1957 ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe pošljite na upravo kmetijske zadruge v G. Petrovcih, p. Petrovci.

KZ Gornji Petrovci

Vsem občanom in delovnemu ljudstvu Pomurja
čestitamo k Dnevni republike

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR LJUTOMER

Čestitamo vsem občanom in delovnim ljudem
Pomurja k Dnevni republike 29. novembra. Doseženi uspehi naj nam bodo vzpodbuda za naprej.

OBČINSKI KOMITE

OBČINSKI ODBOR SZDL

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR

Petrovci-Šalovci

V specializiranih skladiščih veletrgovine »POTROŠNIK«
je velika izbira

manufakturnega, špecerijskega, galanterijskega in železninskega blaga!

Z lastnim avtoparkom dostavljamo
blago po konkurenčnih cenah!

Vabimo maloprodajno mrežo Pomurja, da se prepriča o
kvalitetni in kvantitetni zalogi, primernih cenah in solidni
postrežbi v našem podjetju.

VELETRGOVINA »POTROŠNIK«

MURSKA SOBOTA, Titova c. 1

Oglejte si brezobvezno
našo veliko zalogo

čevljev po nižanih cenah!

Svojim odjemalcem in poslovnim prijateljem iskreno čestitamo k Dnevni republike!

»PLANIKA« - Murska Sobota

Pomurski vestnik — Izdaja
Casopisno in založniško podjetje
»Pomurski tisk« v Murski Soboti —
Direktor in odgovorni urednik Jože
Vild — Uredništvo: M. Sobota, Tru-
barjev drevored 3/II. — Telefon 1-35
Uprava in oglasni oddelki: Murska
Sobota, Kočljeva alica 7 — Tel. 53 —
Naročnina: četrtletna 100, polletna
200, celoletna 400 dinarjev — Tekoči
račun pri Narodni banki 641-T-608
v M. Soboti — Tisk Pomurske tiskar-
ne v Murski Soboti.

OB XVI. OLIMPIJSKIH IGRAH

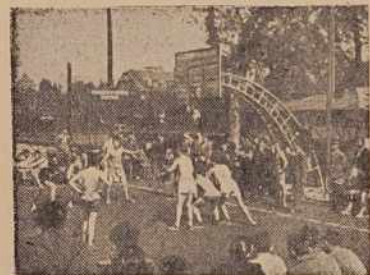
○ Bilo je 776 let pred našim štetjem, ko so stari Grki začeli zapisovati imena zmagovalcev na olimpijskih igrah.

○ Olimpijske igre so bile že pri tedanjih Grkih najbolj popularne in največje športne prireditve.

○ Več tisoč let so redno prihajali stari Grki v Olimpijo, spravevali slavno preročišče za nasvete, žrtvovali bogovom, razstavljali umetniške stvaritve in tekmovali v atletiki, rokoborbi, pentatlonu in konjskih dirkah.

○ Že takrat je bil smoter športa: krepiti telo in duha, usposabljanje človeka za duševno in telesno delo.

○ Zmagovalci so dobili oljčni venec na glavo kot simbol miru, estetike in napredka.

Naša domača košarka

○ Leta 393 po našem štetju je cesar Teodizij ukinil olimpijske igre, toda leta 1896 je Francoz PIER DE COUBERTIN ponovno oživel veliko zamisel o olimpijskih igrah, ki naj bi postale most za zблиževanje ljudstev in držav na širni zemeljski obli.

○ Leta 1896 je na novem marmornatem stadionu v Atenah prvič zadonela olimpijska himna. Vsi narodi, veliki in mali, so smeli poslati na to prireditev enako število tekmovalcev.

JUGOSLOVANSKI WATERPOLISTI

— ZLATA MEDALJA —

Jugoslovanska waterpolo reprezentanca, ki smo jo poslali v Melbourne z največjimi obeti, je dosedaj izpolnila vsa pričakovanja; v predfinalnem tekmovalcu je premagala Sovjetsko zvezo s 3:2, Avstralijo z 9:1 in Romunijo s 3:2, v finalnem tekmovalcu pa ZDA s 5:1.

TORKOVA LESTVICA

Madžarska	2	2	0	0	10:2	4
Jugoslavija	2	2	0	0	8:3	4
SZ	2	1	0	1	5:5	2
Italija	3	1	0	2	6:9	2
ZDA	3	1	0	2	7:14	2
Nemčija	2	0	0	2	5:8	0

V torek je igrala naša waterpolo reprezentanca proti Nemčiji, v sredo proti Italiji, v petek pa jo še čaka najtežje srečanje z reprezentanco Madžarske, ki trenutno vodi zaradi boljšega količnika v golih.

Številni strokovnjaki napovedujejo naši reprezentanci zlato medaljo.

Mugoša v finalu

Veliko presenečenje v predfinalnem tekmovalcu v teku na 5.000 metrov je 110.000 gledalcev olimpijskih iger pripravil Jugoslovčan Mugoša, ki je pritekel na cilj skupaj z angleškim tekmovalcem Piriejem, ki je pretrgal vrvice za prvi pred Mugošo. Oba sta dosegla čas 14:25,6.

V finalnem tekmovalcu pa je naš reprezentant opesal, popustil in odstopil, ko je bilo treba napeti zadnje moči za osvojitve ene izmed olimpijskih medalj.

XII. OBISK PLANTAZAM

Kolombo je porasel z divjo brado in podoben je kakšnemu starcu iz svetega pisma. To me je počegetalo, ko sem zagledal z morja njegove prve obrise. To se pravi, da sem končno prišel v divjino. Videl bom kos tropskega predela, kakor sem si ga zamišljal kot otrok. Naposled bom videl tudi nekaj originalne džungle, morebiti še kakšnega divjega slona in krokodila, ki ne bo na pol mrtve, kakor je to po vseh živalskih vrstovih. Glejte, s takšnimi željami sem stopil v Kolombo.

Mesto mi prvega vtisa ni pokvarilo. Bilo je neka mešanica mesta in negovane džungle. Mislim sem, kaj je šele izven mesta, če je to mesto tako »zaraslo v ovijalkah«. Tako sem premišljeval in kakor žejni v Sahari želi vodo, sem si želel, da bi se znašel v neprehodni džungli. To je bil turistični preostanek moje želje iz gimnazije.

Zato sem sedel v taksi. Vprašal sem šoferja, če me lahko odpelje nekam, kjer je gosta džungla, kjer so sloni in podobne nenavadnosti. Rekel je standardno »Yes, sir«, vzgal motor in oddiral s svojo škaflo neugotovljive znamke — naprej. Cela večnost je minila, ko sva zapustila mesto. Nekolikokrat sem pomislil — glej jo, džunglo, pa so se spet pojavile hiše, potoki, nasadi in spet vrste hiš. Ves poskus, da bi se približal džungli, se je odvijal na asfaltu. Siroka, gladka cesta se je spretno prebijala skozi kokosove gozdčike, gozdčike banan in reklamne deske »Citronade«. Za nekim ovinkom nas je iznenadil razplamteli požar. Gorelo je vse polje. Rdeči ogenj je žarel iz nizkega drevja. Otrpnil sem na sedežu, a šofer mi je poinsnil, da je to samo abstrakten vtis požara. Bogate krošnje rdečega cimetočnega cveta so se zvijale do zemlje. Torej — to je cimet — sem presenečeno vzklinal. Bil je prelep prizor, lep za oči in koristen za mojo gimnazijsko željo, da bi videl vse, kar je nenavadno. Meni, vznemirljivemu otroku so takšna presenečenja prijala.

Potem je avto spet krenil po nepreglednem asfaltu. Hiš ni bilo več, toda tudi džungla ni bilo. Vaške hišice s slamnatimi streho so se prikazovale iz nizke goščave. Prišel sem sovražiti vse, kar je asfaltirano. Od Zagreba do Ceylona gle-

22. novembra letos smo spet pričakali zgodovinski dan. Tega dne so v Melbourne, v daljni Avstraliji, prvič in trinaljstič, odkar je Coubertinov zamisel o obnovitvi antičnih olimpijskih iger postala stvarnost, prižgali ogenj, ki so ga prenesli tja z Olimpa v Grčiji. Ob zookih fanfar in posebne olimpijske uverture so se začele XVI. olimpijske igre.

Otvoritevna spečanost je bila na stadionu Cricket Ground, središču olimpijskega mesta, na njej pa je bilo prisotnih okrog 6.000 reprezentantov iz osemindesetih držav vsega sveta.

Olimpijski ogenj bo gorel skupaj 17 dni — do 8. decembra. V tem času je zares orjaški stadion postal pravcati mraočišče najboljših športnikov, ki v plemenitih tekmah merijo svoje telesne moči. Letošnja olimpijada je po številu držav-udeleženk in kakovosti tekmovalcev najpečja svetovna športna prireditev o zgodovini olimpijskih iger. Že dosedanja dosežki v posameznih športnih disciplinah pa obetajo, da bo tudi po za- beleženih rekordih.

○ Olimpijske igre so vsaka štiri leta. Coubertin je zasnoval za udeležence olimpijskih iger naslednjo prisego: »Zaobljublamo se, da se bomo na olimpijskih igrah častno borili, spoštujejo tekmovalna pravila. V viteškem duhu bomo tekmovali za čast naših dežel in slavo športa!«

○ Namesto oljčnega venca so odslej nagrajevali zmagovalce v posameznih športnih disciplinah s pozlačenimi športnimi medaljami in diplomami. Dajanje takih priznanj je še dandanes v navadi.

○ Vedno hitreje, vedno višje, vedno močnejše — to je geslo tistih, ki si upajo premagovati in dosegati rekorde. Toda: to še ni vse! Coubertin je zapisal: »Najpomembnejša stvar na olimpijskih igrah ni zmaga, ampak udeležba.«

○ Olimpijske igre so praznik vzajemnosti, mednarodne solidarnosti.

LORGER PETI NA 110 METROV ČEZ OVIRE

Finale teka na 110 metrov čez ovire je bil zelo dramatičen, saj so v borbo za medalje posegli zares najboljši tekači sveta. Jugoslovčan Lorger je v tej atletski disciplini za- blestel in se s časom 14,7 povzpela na peto mesto. Najboljši, Američan Calhoun, je dosegel čas 13,5.

ljo. Eden izmed vodij italijanske waterpolo reprezentance Paolo Gatletti je izjavil, da bo najvišjo lovoriko v tej disciplini osvojila Jugoslavija. Jugoslovani so po njegovem mnenju najboljši waterpolisti na svetu. »Njihova igra se ne omejuje na grobstvo, marveč so pravi mojstri, ki čakajo na najmanjšo napako nasprotnikove obrambe in prav tako mojstrsko ustvarjajo položaj za streljanje.«

Da bi se le uresničile Gatletove napovedi!

Eden v najmočnejši olimpijski četvorki — Vlašič - izločen

Naš tekmovalce v sciffu Vlašič se je v zadnjih letih močno uveljavil na številnih evropskih vodah, saj je postal celo svetovni rekorder. Zato je dobil tudi potni list za Avstralijo.

Na nemirnih valovih Vendura pa je moral popustiti pred boljšimi tekmovalci v predfinalnem tekmovalcu. S pičlim rezultatom (9: 32,2) in s tretjim mestom v I. tekmovalni skupini ni izkoristil poslednje možnosti, da bi se uvrstil vsaj med finaliste.

Vlašičev poraz so strokovnjaki sprejeli kot veliko presenečenje, saj je po njihovem mnenju sodil v najmočnejšo olimpijsko četvorko (Ivanov, Kelly, Vlašič, Kočerka), toda na njegovo mesto je stopil Avstralec Mackenzie, ki je bil v Vlašičevi skupini drugi, medtem ko so se ostali trije člani »velike četvorce« uvrstili v finale.

sti in medsebojnega prijateljskega zблиževanja.

○ Prislunimo, kaj pravi o tem sam Coubertin: »Slaviti olimpijske igre, se pravi, sklicevati se na zgodovino. Nauk preteklosti je najboljši sredstvo za varovanje miru. Zahtevati od narodov, da bi se ljubili, je otročje; bodriti jih, da bi gojili spoštovanje drug do drugega, pa ni nobena utopija. Toda: da bi se spoštovali, se morajo najprej poznati!«

Franjo Mihalič drugi v maratonskem teku

srebrna medalja

za Francijo. Mimoun je dosegel čas 2:25,00, Mihalič pa 2:26,52.

Jugoslovanskega športnika je stotisoč-glava množica gledalcev

navdušeno pozdravila, ko je pritekel na veliki olimpijski stadion, prav tako pa tudi tedaj, ko mu je predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja Avery Brundage izročil zaslužen priznanje.

In v taboru naših nogometašev v Melbourneu?

Upravičeno optimistično razpoloženje, ki ima tudi svojo dokaj prepričljivo osnovo: zmago naše amaterske nogometne reprezentance nad ustrezno enajstoročico ZDA 9:1 v času, ko so naši A-representativci morali v Londonu kloniti pred razigranimi Angleži 3:0.

Navsezadnje pa je bil tudi zreb naklonjen našim, saj jim je takorekoč na široko odprl vrata v finale. V torek so igrali z reprezentanco Indije in čeprav še ni znan rezultat tega srečanja, smo lahko optimisti, vsaj toliko, da že računa-

mo na ponovno osvojitve srebrne medalje, ki smo si jo zaslužili že na zadnji olimpiadi v Helsinkih. Sicer pa: žoga je okrogla in tudi — sreča!

Izreden uspeh mlade Korčulanke - Jeričevičeve

V plavalnih disciplinah je bila za nas najbolj zanimiva točka plavanja 200 metrov prsno za ženske, saj je v tej disciplini nastopila edina naša plavalka na olimpijskih igrah Vinka Jeričevič, ki je sijajno zastopala Jugoslavijo; v dveh dneh je dvakrat izboljšala svoj državni rekord in osvojila nadvse častno — četrto mesto.

MET KROGLE: KOTLUŠKOVA OSMO, USENIKOVA DEVETA

Metanja krogle za ženske sta se udeležili tudi Jugoslovanki Kotlušková in Usenikova, ki sta zanesljivo dosegli mejo za finale — 13 metrov. V finalu pa je bila Kotlušková osma (14,56), Usenikova pa deveta (14,49), kar je sicer nekoliko manj, kot smo pričakovali od obeh naših tekmovalk.

IN OSTALI JUGOSLOVANI — OLIMPIJCI!

Edini strelce Zlatko Mašek je začel tekmovali v ponedeljek s precizno malokalibrsko puško v streljanju z vseh treh položajev (40 m 120 strelcev) in v streljanju za olimpijski meč — 60 strelcev leže. Rezultati še niso znani.

Rokoborca Borivoje Vukov in Branimir Simić pa sta v ponedeljek že v prvi rundi podlegla močnejšim nasprotnikom. Vukova je po točkah premagal bivši svetovni prvak Istvan Baranyi (v grško-rimskem stilu), Simić, ki je bil sicer sprva uspešen, a je pozneje popustil zaradi telesne poškodbe, pa je premagal po točkah bolgarski prvak Dobrev.

Naposled pa nam še tudi ni znano, kako je »startala« naš kolesar Petrovič.

V torek: SLAB DAN ZA JUGOSLOVANE

Po včerajšnjih poročilih iz Melbourne, so imeli naši waterpolisti v torek zelo slab dan, saj so iz srečanja z Nemčijo izveleli komaj eno samo točko 2:2 (1:2). Sedanj izgledi za zlato medaljo so komaj na papirju, ogrožena pa je tudi srebrna. Edina možnost za zlato: dve zanesljivi zmagi in poraz Madžarske v srečanju s SZ.

Tudi nogometaši se niso posebno odrezali, čeprav so premagali Indijo s 4:1 (0:0). Srebrno medaljo že imajo takorekoč v žepu, zlato pa — če bodo v soboto »posekali« zmagovalca srečanja SZ: Bolgarija. Toda s

tako igro, kot so jo prikazali proti Indiji, bojda ne bo gladko šlo!

Naš strelce Zlatko Mašek pa je v streljanju s precizno malokalibrsko puško v zelo ostri konkurenci pristal komaj na 20. mestu s 1144 krogi. Prvi — Rus Bogdanov je dosegel 1172 točk.

Naš rokoborec Vukov je po točkah premagal Sveda Johansona, ne pa ga tuširal, s čimer je dobil dosedaj v obeh srečanjih 4 negativne točke. V tretji borbi bo moral zmagati s tušem, sicer ne bo mogel več tekmovali.

Fadil Hadžić:

BUDHA ME JE LEPO SPREJEL

13 Potopis slučajnega pomorščaka

dam same asfaltirane ceste. Ko sem v afriškem Sudanu hotel oditi v Saharo, sem se vozil po asfaltu. Povsod po svetu so eksotične idile že asfaltirane. To kvari, priznajte, naše gimnazijske vtise. Medtem ko smo se v šoli učili o »divjih predelih«, so tam gradili ceste in postavljali bencinske črpalke. To je bila nekorektna gesta naši romantični generaciji.

Zdaj sem na Ceylonu in krčevito želim, da bi videl vsaj nekaj te divjine. Asfaltna cesta se zvija kot bela kobra okrog gozdičkov z visokimi palmami. Potem je šofer nenadoma ustavil segrety stroj. Levo in desno, poleg asfalta, se je raztezal gost kokosov gozd. Z uslužnim azijskim nasmehom mi je pokazal visoko drevo.

— Glejte, mister, to je džungla.

Razočaran sem zrl v zvita stebila z izboklinami na skorji. Pod nogami me je neprijetno pekel asfalt. Zviti šofer me je potem odvel kot dečka globlje v notranjost. Tu je zares vladalo divje razpoloženje. Z dreves so kričale ptice. Na krošnjah so viseli težki kokosovi orehi, ležali pa so tudi na tleh. Pahljačasti grmi trsti so se svetlikali v mračnih koticih. Če ne bi bil prav tukaj stopil z asfalta, bi bila slika zelo prepričljiva. Tako pa sem nezaupljivo opazoval divje rastline. Energični šofer me je odpeljal do neke jase. Tu je bila čreda slonov in nekoliko Singalov, golih do pasu. Sloni so izvedli pred menoj divji pretep. S težkimi nogami so skakali drug na drugega, njihovi čuvasi pa so kričali kot da so še sami podivjali. Prišel sem verjeti, da vendar ni vse civilizirano in je mogoče najti kakšnega divjega slona na svetu. Po kratkem pretepu so sloni mirno polegli. Čuvasi so prišli k meni in me vprašali, če bi se hotel malo sprehoditi na slonu. Nisem se veliko obotavljal, ali naj se mi izpolni davna želja iz gimna-

zije. Na slona so prislonili bambusove stopnice in tako sem se vzpel. Potem se je slon dostojanstveno sprehodil v krogu. Podoben je bil dobrodušnemu stričku, ki po parketu nosi svoja majhnega nečaka. Zmagoslavno sem stopil z njega in pričel sem resno dvomiti v divji značaj teh slonov. Zaradi prevare sem bil užaljen in prišlo mi je na misel, da je morda vsa ta džungla prevara. Tipal sem drevesa na obeh straneh, pa so bila prava. Jezen — zaradi razočaranja sem se spet vrnil v taksi.

Šofer je na svojo roko vozil naprej.

Prešla je spet cela večnost in avto me je prenesel v novo kraljestvo. Džungla je bila na tem mestu urejena v verige. Valovita polja majhnega grmičevja so tvorila narisane kvadrate. Prvi izmed teh grmov je prispel iz Kitajske. Med grmi se v taktu pripogibale žene Singalov. Svoje delo so opravljale mlake. V rumene košare na hrbtih so padali vršički z vejic. V veliki beli zgradbi sredi nasada so zbirali dragocene plodove. Stroji so sekali in požirali vagonne dišečih pecljev. Procesije otožnih, majhnih žena hodijo kakor v sprejvodu proti griču. Kolone kamionov odvažajo gore celofanastih zavojčkov po ovinkastem asfaltu. Cez mesec dni bo neka gospa v Parizu zaprosila za originalni ceylonski čaj. Prodajalec ji bo uslužno ponudil zavojček s tega kamiona, ki pravkar hiti proti Kolombu.

V kraljestvu čaja živi kot dober sosed še neko drugo carstvo. Njegove korenine so prenesli iz daljne Brazilije. Hodil sem okoli teh gladkih, izmučenih stebel. Iz ran na skorji teče siva lepljiva snov. Kot poslušni vojaki stoje stebila v razdalji dveh metrov v mirnem gozdu. Vsako steblo je vredno toliko kot osebni avtomobil. V teh prostranih plantazah parkira milijon avtomobilov. Singali oprezno zabadajo injekcije v obliki nožev v skorjo. Potoki soka se izlivajo v tovarniške bazene. Črne, mehke grude skačejo kakor žoge izpod stiskalnice. Vonj po pečenih čokoladi ovija tovarniške dimnike. Morebiti je tudi tale taksi dobil plašče za kolesa iz soka tega nasada, čeprav nosi znakom neke daljne dežele.